

พวพานเจ้าจำปา

พ.ศ. ๒๑๑๒ เรือนพระยาเกรียงไกร

“เพลานี้พวกมันยังคงมิถอยทัพกลับหงสา ข้าหวั่นใจเหลือเกิน”

“หวั่นใจอันใดฤ” พระยาเกรียงไกรเอ่ยขณะรับหมากพลูมาจากคุณหญิงเรไรผู้เป็นภรรยาเอก

“หวั่นใจว่ากรุงจกแตกก็ครานี้”

ได้ยินดังนั้นพระยาเกรียงไกรก็ตั้งอีกฝ่ายมากอดปอดบ เหตุจากสงครามข้างเผือกเมื่อห้าปีที่แล้ว สมเด็จพระมหาจักรพรรดิผู้เป็นกษัตริย์แห่งอาณาจักรอยุธยาจำต้องยอมเสียข้างหลายเชือก อีกทั้งยังเสียทรัพย์สินมากมายให้แก่พระเจ้าบุเรงนองแห่งอาณาจักรหงสาวดี เหตุการณ์นั้นทำให้อยุธยาตกเป็นรองหงสาวดี แต่ยังคงครองตนเองได้โดยที่ไม่ได้เป็นเมืองขึ้นของฝ่ายนั้น ไม่นานมานี้พระเจ้าบุเรงนองเห็นว่าอยุธยากำลังแข็งข้อ เป็นปฏิปักษ์ต่อฝ่ายหงสาวดี ด้วยว่าต้องการกำราบ พระเจ้าบุเรงนองจึงยกทัพมารบกับอยุธยาอีกครั้ง

“เจ้าก็รู้มิใช่หรือว่ากำแพงบ้านเมืองเราแข็งแกร่งมากเพียงใด

กำลังพลป้องกันเมืองอย่างแข็งขัน ข้าเชื่อว่าอีกไม่นานพวกมันจักถอยทัพกลับไป” หากกำลังพลป้องกันกำแพงเมืองไว้ได้จนถึงยามน้ำหลาก ทัพจากหงสาวดีที่อยู่ด้านนอกก็ต้องถอยทัพกลับไปในที่ที่สุด

“ก็ขอให้เป็นอย่างนั้น”

“อย่างไรเสียก็อย่าให้เจ้าทัพตอกไปเที่ยวเล่นตามใจชอบเช่นเดิม หากไปก็ให้ไปได้แค่วัด ไปแค่รำเรียนเป็นพอ” พระยาเกรียงไกรนึกเป็นห่วงบุตรชายคนเล็กที่อยู่ในวัยดื้อแพ่ง

“ข้ากำชับแล้วเจ้าคะ หากมีพียงกัน ข้าก็จำต้องเขียนให้หลังลาย”

พระยาเกรียงไกรและคุณหญิงเร่มีบุตรธิดาด้วยกันสามคน คนโตคือแม่หญิงไพลิน อายุย่างเข้าสี่สิบสามปี หญิงสาวออกเรือนไปอยู่กับสามีเมื่อสองปีที่แล้ว คนกลางคือคุณจักรในวัยสิบเจ็ดปี อีกไม่นานคุณจักรก็จะได้เข้ารับราชการตามรอยผู้เป็นบิดา และคนสุดท้ายคือคุณทนต์ที่อายุห่างจากพี่สาวคนโตหนึ่งรอบถ้วน

กล่าวถึงบุตรคนเล็กได้เพียงประเดี๋ยว พระยาเกรียงไกรก็ต้องเตรียมตัวไปว่าราชการที่เขตพระราชฐานชั้นนอก ชายวัยกลางคนหาว่าไม่ว่ามีเด็กชายคนหนึ่งแอบวิ่งลงจากเรือนเครื่องสับก่อนจะมุ่งหน้าไปยังเรือนของบ่าวที่อยู่ไม่ไกล เด็กชายคนนั้นมีผิวพรรณดี ใต้ผมจุก รูปร่างสมส่วน เจ้าตัววิ่งลัดเลาะไปตามดงมะพร้าวด้วยสีหน้าแสนจะโล่งใจ

“ไ้หาญ ๆ” คุณทนต์เอ่ยเรียกบ่าววัยเดียวกัน เด็กชายอีกคนที่นอนอยู่บนเรือนไม้ไผ่ขยับกายตามเสียงเรียก ไม่นานก็หลับต่อ

“ไ้หาญ!” คุณทนต์ในชุดเสื้อผ้าสะอาดสะอาดอันกระซางผ้าห่มของอีกฝ่ายทิ้ง เผยให้เห็นหาญที่กำลังนอนเป็นไขตัวสั่นอยู่บนเสื่อแข็งกระด้าง

“เอ็งไม่สบายดอกรี”

“ชะ...ขอรับ” อีกฝ่ายตอบเสียงแหบแห้ง ใบหน้าของหาญซีดเขียวและมีเหงื่อผุดออกมา

“แล้วแม่เอ็งไปไหน เหตุใดไม่มาดูแลเอ็ง” คุณท๊ตถามหาญซีดของอีกฝ่ายที่เป็นป่าวคนสนิทของคุณหญิงเรไร

“แม่กำลังไปพยายามมาให้กินขอรับ”

“ข้าจักชวนเอ็งออกไปเที่ยวเล่นที่ตลาดเสียหน่อย แต่เอ็งคงไปกับข้าไม่ได้แล้ว”

“ไปไม่ได้หนาขอรับ แม่นายสั่งไว้ว่าห้ามให้คุณท๊ตออกไปเที่ยวแค้ก ๆ”

“ก็อย่าให้แม่ข้ารู้สิ! ข้าขอยืมเสื้อผ้าของเอ็งใส่สักประเดี๋ยวล้วจักเอามาคืนพร้อมกับขนมอร่อย ๆ”

“โอ้ คุณท๊ต” หาญพยายามห้ามผู้เป็นนายอย่างสุดความสามารถ

“พักผ่อนเถิด ไม่ต้องห่วงข้าดอก”

คุณหนูผู้เอาแต่ใจเอ๋ยพลางค้นหาเสื้อผ้าในหีบของอีกฝ่ายเมื่อได้เสื้อผ้าที่จะใช้ในการพรางตัวออกไปข้างนอกแล้วก็ถอดเสื้อผ้าเนื้อดีของตนทิ้ง คุณท๊ตในยามนี้สวมเสื้อคอกลมสีเปลือกไม้กับโจงกระเบนตัวเก่าเยี่ยงป่าวไพร่ธรรมดา

“ดูแลตนเองดี ๆ หนาขอรับ” หาญเหนื่อยใจกับความดีร้ายของอีกฝ่ายที่ห้ามเท่าไรก็ไม่เคยฟัง

“เอ็งก็หายเร็ว ๆ ละ ไม่มีเอ็งไปด้วย ข้ารู้สึกเหงานัก ให้อำมันเอาแต่ตามพี่จักรตั๋ย ๆ ไม่มาเล่นกับข้าเลย”

หลังบอกลานบุตรของป่าวที่เรือนเสร็จสิ้น เจ้าของใบหนารูปไข่กับผมจุกที่จวนจะได้โกนในอีกไม่นานก็วิ่งออกไปทางด้านหลังเขตที่ดินของบิดา รอยยิ้มกว้างเผยออกมาเมื่อได้ออกมาเที่ยวเล่นหลังจากที่ถูกบังคับให้ไปรำเรียนหนังสือที่วัดมาหลายวัน สายตาคมกริบกวาดมองสิ่งแวดล้อมโดยรอบ หมายถึงหาสถานที่ที่เล่นในวันนี้

“เป็นอิสระมันช่างดีเหลือเกิน” เด็กชายเอ่ยก่อนจะสูดลมหายใจรับอากาศยามเช้า

คุณตัดเดินผิวปากผ่านตลาดหน้ากำแพงวังอย่างสบายใจ ด้วยเนื้อตัวที่สะอาดสะอ้านทำให้เจ้าตัวเป็นที่ต้องตาของเด็กสาวที่เริ่มเข้าสู่วัยแรกรุ่นเช่นเดียวกัน ทว่าคุณตัดมิใคร่จะสนใจเท่าไรนัก ส่วนเด็กชายที่อยู่ละแวกเดียวกันก็เกรงว่าหากขัดใจบุตรชายของพระยาเกรียงไกรขึ้นมาคงจะถูกทำโทษและเดือดร้อนถึงบิดามารดา คุณตัดจึงไม่ค่อยมีเพื่อนเล่นมากนัก จะมีก็แต่บุตรชายของบ่าวที่เรือนอย่างหาญและอ่ำที่คอยแวะเวียนมาเล่นด้วยประหนึ่งสหยากรัก

วันนี้เป็นโอกาสดีที่คุณตัดจะได้ออกไปเที่ยวเล่นริมกำแพงเมือง เด็กชายหรีตามองดวงอาทิตย์เพื่อคำนวณเวลา คงมีเวลามากโขในการไปเที่ยวเล่น เด็กชายลอบกระโดดขึ้นด้านหลังเกวียนบรรทุกสินค้าที่กำลังจะเดินทางไปยังริมกำแพงเมือง แดดร้อนในยามนี้ เจ้าตัวคงไม่ตัดกำลังตนเองโดยการเดินเท้าเป็นแน่

เกวียนสินค้าโยกไปมาพร้อมกับร่างที่เปลือยหลับไป เมื่อตื่นขึ้นมาก็พบว่าเกวียนออกมาไกลพอสมควร เด็กชายรีบกระโดดลงจากเกวียนทันที เวลานี้บ้านเมืองกำลังถูกกองทัพจากหงสาวดีล้อมไว้ การออกมาเที่ยวเล่นริมกำแพงเมืองเช่นนี้ไม่ปลอดภัยเท่าไรนัก สายตาคมมองไปรอบ ๆ ก่อนจะรีบวิ่งเข้าไปในตลาดเพื่อหาของอร่อยกิน เด็กชายหยิบเงินจำนวนหนึ่งออกมาจ่ายค่าน้ำตาลสดก่อนจะดื่มมันด้วยความกระหายท่ามกลางแดดเปรี้ยง

“เอาหนึ่งกระทง” คุณตัดแวะซื้อขนมถั่วที่ร้านของหญิงชราด้วยความเมตตาราวกับรู้ว่าเธอเป็นชายของมาตั้งแต่รุ่งสาง

ขณะเดียวกันเสียงเอะอะโวยวายก็ดังมาจากอีกทาง เพราะมัวแต่สนใจขนมถั่วตรงหน้า ทำให้คุณตัดไม่ทันสังเกตคนที่กำลังวิ่งผ่านหน้าร้าน ร่างเล็กชนเข้ากับคุณตัดจนตนเองล้ม เด็กน้อยเนื้อตัว

มอมแมมกลัวจะไม่ทันกาลจึงรีบคลานไปหลบหลังเด็กชายแปลกหน้า คุณทวดจำต้องถอยหลังติดร้านรวงข้างทางตามแรงดึงของอีกฝ่าย

“ไอ้เปี้ยกมันหายไปไหนวะ”

“วิ่งเร็วเสียจริง!”

“ไอ้ลูกลิง!”

คนที่หลบอยู่กำหัดแน่นเมื่อได้ยินฝ่ายนั้นต่อว่าตนเป็นลูกลิง ลูกลิงอะไรจะมีหน้าตาเช่นนี้

กลุ่มเด็กวัยเดียวกับคุณทวดราวห้าคนหยุดวิ่งกลางคันเมื่อไม่พบผู้ที่กำลังตามหา เด็กกลุ่มนี้เป็นบุตรขุนนางที่ตั้งเรือนอยู่แถวกำแพงเมือง บุตรของพระยาเกรียงไกรกำลังจะเดินทางไปทางอื่น ทว่าเจ้าของมือเล็กกลับกอดเอาไว้แน่น คุณทวดจำต้องเป็นเพราะกำบังให้อีกฝ่ายต่อไป จนกระทั่งเด็กเกรพวคนั้นเดินจากไป คนข้างหลังจึงค่อย ๆ เผยตัวออกมา

“โดนรังแกมาสิท่า” คุณทวดเอ่ยกับเด็กน้อยเนื้อตัวมอมแมมที่มาหลบหลังตนราวกับเคยรู้จักกันมาก่อน

“พวกมันหาว่าข้าเป็นลูกไพร่ชั้นต่ำ หาได้มีสิทธิ์ไปเล่นกับลูกขุนนางไม่” เจ้าของเสียงเล็ก ๆ เอ่ย

“โยพวกเขาจึงดูแค่นเจ้ายังมีนัง”

“ข้าทนคำด่าไม่ไหวจึงกระโดดถีบหลังไปหนึ่งที” เจ้าของรอยยิ้มไร้เดียงสาเผยสาเหตุที่ทำให้กลุ่มเด็กพวกนั้นโกรธแค้นตน

“เก่งเสียจริง ตัวเล็กแค่นี้”

“ข้ากระไร” เด็กน้อยถามอย่างเอาเรื่อง เพราะคิดว่าอีกฝ่ายกำลังเย้ยหยันตน

ไม่ทันได้พูดคุยต่อ เสียงควมมำก็ดังมาแต่ไกล คุณทวดเห็นคนบนหลังม้าที่ดูคุ้นตานั้น เฟื่องมองให้ชัดก็พบว่า เป็นสหายของบิดาและพรรคพวกกำลังขี่ม้าผ่านตลาดริมกำแพง ครานี้คนตัวเล็กกลับต้อง

เป็นเพราะกำบังให้บุตรชายของพระยาเกรียงไกรแทน คุณทวดแอบอยู่ด้านหลังอีกฝ่ายเพราะกลัวว่าพระยาผู้นั้นจะนำความที่ตนแอบหนีมาเที่ยวเล่นไปบอกบิดา เด็กชายรีบหยิบซีเก๊ากับพื้นมาทาบอำพรางใบหน้าเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีผู้ใดจำตนได้ เจ้าตัวกระซิบบอกอีกฝ่ายให้อยู่นิ่ง ๆ เมื่อกลุ่มขุนนางพวกนั้นควมม้าผ่านไป คุณทวดจึงลุกขึ้นยืน เด็กน้อยที่สูงเพียงอกของคุณทวดทำใบหน้าเปราะอะเปื่อนของอีกฝ่าย

“ข้ากระไร” เด็กชายตัวสูงถลึงตาใส่คนตัวเล็ก

“ข้าหน้าเจ้า กระจด่ากระด่างเหมือนหมาเฝ้าไก่ไม่มีผิด”

“เจ้านี้...”

หากเป็นคนอื่นตนคงจะวิ่งไล่เตะไปแล้ว แต่เพราะคนตรงหน้าเป็นเพียงเด็กน้อยที่ยังไม่รู้ประสาและคงไม่รู้ว่าคุณเป็นบุตรของผู้ใด คุณทวดจึงไม่อยากจะสหาความ รอยยิ้มและดวงตาที่เปล่งประกายของเด็กน้อยทำให้คนตัวใหญ่นึกเอ็นดู เขาหัวเราะไปพร้อม ๆ กับเด็กน้อยตาหวานอย่างช่วยไม่ได้

“ข้าเข็ด ข้าจักไม่ไปเล่นกับลูกขุนนางอีกต่อไปแล้ว พวกเขานิสัยไม่ดี”

“ไม่ใช่ลูกขุนนางทุกคนไม่ดี เจ้าอย่าเหมารวม” คุณทวดกล่าวเป็นนัยเพื่อปกป้องตนเอง

“เข้าข้างพวกนั้นรี หากเป็นเช่นนั้นข้าจักไม่พูดกับเจ้าแล้ว” เด็กน้อยตั้งท่าจะเดินหนีอีกฝ่ายหลังจากปลีกตัวออกมา นั่งเล่นที่กระท่อมร้างที่อยู่ไม่ไกลจากคลองชะโลกร่น้อย

“เจ้าอย่าเพิ่งไปเลย อยู่เป็นเพื่อนข้าก่อน” เพราะบ่าวคนสนิทไม่สบาย คุณทวดจึงต้องการให้เด็กน้อยอยู่เป็นเพื่อนตน กอปรกับรู้สึกถูกชะตากับเจ้าเด็กคนนี้เป็นพิเศษ หากได้เล่นด้วยกันคงสนุกสนานน่าดู

“เพราะเจ้าเลี้ยงขนมข้าดอกหนา ข้าจักอยู่เล่นกับเจ้าก็ได้”

เด็กน้อยเดินกลับมานั่งที่เดิม

“เจ้าชื่ออะไร” คุณทวดถามชื่ออีกฝ่าย

“ข้า...” เพราะมีเหตุที่ทำให้ต้องปกปิดชื่อจริง เด็กน้อยจึง
อ้าอึ้ง ไม่กล้าบอกอีกฝ่าย

“ชื่อไอ้เปี้ยกสิ” คุณทวดนึกได้ว่าเด็กเกเรกลุ่มนั้นเรียกคนข้าง ๆ
ว่าเปี้ยก ดูไปดูมาก็เหมาะสมดี ตัวเล็กสมชื่อนัก

“ไม่! พวกเขาล้อข้า!”

“แล้วชื่ออะไรเล่า”

“ข้าชื่อ...จำปา” เด็กน้อยหันไปเห็นต้นจำปาพอดี จึงถือ
โอกาสตั้งชื่อใหม่ให้ตนเอง

“จำปาดอกนี้ เหตุใดจึงมอมแมมนัก”

“เจ้าก็ได้ดีไปกว่าข้าดอก” นิ้วน้อยเอื้อมไปแตะใบหน้าที่เต็ม
ไปด้วยคราบขี้เถ้าของอีกฝ่าย

“ข้าอายุมากกว่าเจ้า เจ้าควรเรียกข้าว่าพี่”

“พี่ขี้เถ้าฤ ฮ่า ๆ”

“พี่ทวด เอ๊ย พี่หาญ เรียกข้าว่าพี่หาญ” คุณทวดเพิ่งนึกได้ว่า
จำปาดอกนี้มีใครอยากเล่นกับบุตรของขุนนางสักเท่าไรนัก จึงอ้าง
ชื่อป่าที่เรือนแทน

“เรือนของพี่หาญอยู่ที่ใด เหตุใดไม่เคยเห็นหน้ามาก่อน”

“เรือนข้าอยู่แถวประตูวัง”

“เป็นลูกไพร่แถวนั้นฤ”

“อืม แล้วเจ้าล่ะ”

“อยู่ไม่ไกลจากที่นี่ดอก”

“ตามปกติแล้วเจ้าชอบวิ่งเล่นแถวไหน”

“เล่นที่ใดก็ได้ แต่เล่นคนเดียวมากกว่า ที่จริงแล้วข้ามาจาก
เมืองพิษณุโลก แต่ว่ายังกลับไปไม่ได้ ข้าจึงไม่มีค่อยเพื่อนเล่นมาก
นัก” มือเล็กป้องปากกระซิบข้างหูคนตัวใหญ่ราวกับว่าเรื่องนี้ไม่ควร

แพรงพรายออกไป

“ถ้าเช่นนั้นข้าจักมาเล่นกับเจ้าบ่อย ๆ”

“แล้วข้าจักรู้ได้อย่างไรว่ายามใดพื้หาญจักมาหาข้า”

“เช่นนี้ดีไหม หลังลมหวน ข้าจักมาหาเจ้าที่นี่”

“ลมหวนคืออะไร” เด็กน้อยวัยเก้าปีสงสัยความหมายของ
คำว่าลมหวน

“ลมหวนคือลมที่พัดไปมาขณะฝนตก”

“ไม่สบายแยรี หากมาเจอกันยามฝนตก”

“หลังลมหวนสิเจ้าจำปา แต่หากมาแล้วไม่เจอข้า เจ้าก็จงกลับไป
ไป เพราะวันนั้นข้าอาจออกมาพบเจ้าไม่ได้”

“ไปไม่บอกว่าให้มาพบหลังฝนตกแทน พื้ใช้ค่าอะไรก็ไม่รู้”

“เจ้าจำปา ข้าต้องกลับเรือนแล้ว หากกลับช้าประเดี๋ยวถูกดุ”

เด็กน้อยจำใจปล่อยอีกฝ่ายไป นับตั้งแต่นั้นมาจากเมืองพิษณุโลก
เมื่อเดือนก่อน คุณทิตันับว่าเป็นสหายคนแรกของเจ้าตัวก็ว่าได้ คุณ
ทิตโบกมือลาคนตัวเล็กที่มีใบหน้าหวานราวกับเด็กผู้หญิงก่อนจะ
เดินจากไป

“ที่จริงแล้วข้าชื่อขวัญต่างหาก” เจ้าของเสียงเล็กเอ่ยอย่าง
เศร้าสร้อยเมื่ออยู่คนเดียว

๒

ทุกข์นำพาให้พลัดกัน

เป็นเวลาเกือบห้าวันเต็มที่คุณตัดไม่ได้ออกไปเที่ยวเล่น ตั้งใจหวัง เจ้าตัวจำต้องไปรำเรียนหนังสือที่วัดพร้อม กับบุตรขุนนางคนอื่น แม้จะอยากหนีสักเพียงใดก็ทำไม่ได้เสียที การหนีออกจากเรือนครานั้นทำให้พระยาเกรียงไกรส่งคนมาเฝ้าบุตรชายคนเล็กไม่ให้คลาดสายตา หอนอนในยามนี้ไม่ต่างอะไรกับคุกหลวงแถว ตะแลงแกงที่เล่าลือกันว่าน่ากลัวนัก

“ข้าเบื่อ!” เด็กชายบ่นหลังจากขลุกอยู่ในหอนอนตั้งแต่เช้า ออกไปกินอาหารเพียงประเดี๋ยว ไม่นานก็ต้องกลับเข้ามาดังเดิม

“...”

“เป็นใบ้ไร้ไฉ้อ่า ข้าบอกว่าคุณเบื่อ!” คุณทวดหันมาพูดกับบุตรของบ่าวในเรือนอีกคนที่ตนสนิทสนมรองจากหาญ

“แล้วจ้ะให้ทำอย่างไรขอรับ”

“หาวิธีพาข้าออกไปข้างนอก”

“ไม่ได้ขอรับ ท่านเจ้าคุณกับแม่นายสั่งไว้เด็ดขาดว่าห้ามคุณ ทัดออกจากเรือน เว้นเสียแต่ไปเรียนเท่านั้น”

“เอ็งก็น่าเบื่อ”

คุณทัตไล่ล่าออกไปข้างนอก เวลานี้หาญยังคงไม่สบายหนัก เจ้าตัวจึงไม่มีผู้ที่คอยตามใจมาเล่นด้วย ไม่นานสายลมโชยเอื่อยก็พัดเข้ามาทางหน้าต่าง เครื่องแขวนดอกไม้สดปลิวไสวไปตามแรงลม ละอองฝนที่กระเด็นใส่พวงแกมเรือทำให้เด็กชายนึกถึงใครบางคนขึ้นมา

“ลมหนาว...”

เด็กชายตั้งมั่นว่าจะต้องหนีออกจากเรือนให้ได้ ตนจะไม่ผิดสัญญากับเด็กน้อยนามว่าจำปาเด็ดขาด เมื่อแฉ่งประตูออกไปดูก็พบว่าอ่านั่งขวางประตูไว้ อีกทั้งยังมีคุณหญิงเรไรที่กำลังนั่งสั่งงาน บ่าวที่หอกกลางเรือน ไม่มีทางเดินออกไปได้โดยไม่มีผู้ใดพบเห็น คุณทัตซึ่งใจประเดี๋ยวก่อนจะตัดสินใจกระโดดหนีออกทางหน้าต่าง

ตุ๊บ!

เจ้าตัวรู้สึกเจ็บจี๊ดเมื่อเท้าสัมผัสพื้นดิน เพราะกระโดดลงผิดท่าจึงทำให้ข้อเท้าพลิกจนได้ เด็กชายร่างสูงแข็งแรงวิ่งออกไปจากเขตเรือนก่อนจะมีคนมาพบและพาตนกลับขึ้นไปบนเรือน หากเป็นเช่นนั้นเจ้าเด็กจำปาคงได้รอก็เกือบแน่

คุณทัตว่าจ้างชาวบ้านแถวนั้นให้พายเรือไปส่งแถวคลองฉะไกรน้อย สักพักใหญ่เรือก็มาจอดเทียบท่า เด็กชายเดินกะเผลกขึ้นฝั่งก่อนจะมุ่งหน้าไปยังกระท่อมร้าง ก่อนออกจากเรือนเป็นช่วงที่ฝนซาพอดี เสื้อผ้าของคุณทัตจึงเปียกไม่มาก เจ้าตัวลืมนึกไปว่าเด็กน้อยคนนั้นรู้จักตนในนามของหาญผู้เป็นบุตรชายของบ่าว สวมเสื้อผ้าเนื้อดีเช่นนี้คงไม่เข้าท่าเท่าไรนัก

“พี่หาญ!”

ไม่ทันได้หาเสื้อผ้ามาเปลี่ยน เด็กน้อยก็ตะโกนเรียกจากอีกฟาก ขวัญตัวเปียกชุ่มเพราะสายฝน ตัวที่เล็กอยู่แล้วยิ่งดูขบขอมไปใหญ่ เพราะรู้ว่าอีกไม่นานคงจะมีลมหนาว เด็กน้อยจึงมารอค้นคุณทัตตั้งแต่

เมฆฝนเริ่มตั้งเค้า

“ข้าเอาเสื้อผ้าของนายบนเรือนมาใส่” คุณทัดเอ่ยหลังอีกฝ่ายมองตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า

“จักไม่ถูกเขี่ยนรี”

“เราสองคนสนิทกัน ไม่เป็นอะไรดอก ว่าแต่เจ้าเกิด เหตุใดตัวจึงเปียกเช่นนี้ ข้าบอกให้เจ้าออกมาหลังลมหวนมิใช่ฤ”

“ข้าตื่นตื่นที่จักได้เจอพี่อีกคราเลยรีบมา”

“ช่างพูดนัก วันนี้อยากกินอะไร”

“อยากกินขนมตาลจ๊ะ” เด็กน้อยตอบเจ้อย่างแจ้ว

“จักไปหามาให้”

คนตัวใหญ่เดินไปซื้อขนมให้เด็กน้อยที่ตลาด ไม่นานก็กลับมาพร้อมขนมตาล อีกฝ่ายรับขนมตาลมาจากคุณทัดด้วยความดีใจ มือเล็กหยิบขนมสีเหลืองทองที่โรยมะพร้าวทอดกินอย่างเอร็ดอร่อย คุณทัดมองใบหน้าของเด็กน้อยพร้อมกับลูบศีรษะของอีกฝ่ายด้วยความเอ็นดู เพราะเป็นบุตรชายคนเล็กของเรือน ตนจึงไม่มีโอกาสได้ปกป้องดูแลผู้ใด คุณทัดนึกอยากลองทำหน้าที่พี่ชายกับคนตรงหน้าสักครั้ง

“โยเจ้าไม่กินให้หมด” ร่างสูงสังเกตเห็นว่าขนมตาลสองชิ้นถูกแบ่งไว้ต่างหาก

“ข้าจักนำไปฝากแม่จ๊ะ”

“กตัญญูดี”

“ขอเท้าของพี่...” มือเล็กแตะข้อเท้าขาวแดงของคนตัวใหญ่ด้วยความสงสัย

“อื้อย! เจ้าจำปา” คุณทัดสะดุ้งโหยงหลังจากทนเจ็บมานาน

“เพราะพี่เดินไปซื้อขนมตาลมาให้ข้า พี่เลยเจ็บขา”

“มิใช่ดอก ข้าเจ็บมาตั้งแต่อยู่ที่เรือนแล้ว อ้าว แล้วเจ้าจักไปที่ใด”

“พี่รอช้าตรงนี้”

เด็กน้อยวิ่งไปทำกระไรบางอย่างลึกลับใหญ่ ทั้งให้คุณทักนั่งรอบนกระท่อม อีกฝ่ายกลับมาพร้อมกระทงใส่พลูที่บดจนปนกับน้ำ เด็กน้อยก้มหน้าก้มตาหาพลูที่ซื้อเท้าของคุณทักและเป่าแผลนั้นเบา ๆ คนตัวใหญ่มองอีกฝ่ายที่รักษาแผลบวมซ้ำให้ตนราวกับเป็นหมอยามีอณูจาง เจ้าเด็กคนนี้ดูมีความรู้มากกว่าที่คิดได้เลยอีก

“แม่บอกว่าพลูช่วยแก้อาการบวมซ้ำได้ ซ้ำไม่มีน้ำร้อน จึงเด็ดพลูมาบดกับน้ำในคลอง”

“ขอบน้ำใจ”

“ช้ารักษาพี่แปลกกับขนมตาล”

คุณทักมอ้มกับคำพูดของว่าที่หมอยา

“แต่ถึงพี่ไม่ซื้อขนมตาลให้ช้า ช้าก็จักรักษาพี่อยู่ดี”

“เพราะอะไร”

“โตขึ้นช้าอยากเป็นหมอรักษาคน”

“เช่นนั้นช้าจักเป็นคนป่วยให้เจ้ารักษาก็ได้ ตรวจอาการช้าสิว่าช้าสบายดีฤไม่” คุณทักเล่นไปตามน้ำเพื่อให้เจ้าจำปาได้ทำตามใจปรารถนา

“ตัวไม่ร้อนหนา” มือน้อยแตะหน้าผากมนของอีกฝ่าย

“...”

“หัวใจก็เต้นปกติ” ใบหน้าเล็กแนบหน้าอก โนม้ตัวเข้าหาราวกับดอกหญ้าลุ่มลุ่มเข้าหาพฤษีใหญ่

“...”

“เริ่มเต้นแรงแล้ว”

“พอแล้วเจ้าจำปา” คุณทักดันเด็กน้อยออกก่อนจะจับหน้าอกของตนที่จู่ ๆ หัวใจก็เต้นแรงขึ้นมา

“ให้ช้าตรวจแค่นี้เองรี”

“เล่นต่อสู้กันดีไหม โตขึ้นช้าอยากอยู่กรมเวียง” คุณทักกล่าว

ถึงกรมเวียงหรือกรมพระนครบาล กรมที่ดูแลเรื่องการปราบปรามโจรผู้ร้าย เด็กชายเหลียวเห็นกิ่งไม้ที่พอจะใช้เป็นอาวุธเทียมพอดี “ข้าไม่ชอบ” เด็กน้อยนั่งหน้าอ เพราะอีกฝ่ายไม่เล่นเป็นคนป่วยให้ตนแล้ว

“ชายกระไรไม่ชอบเล่นต่อสู้”

“ชายทุกคนมิเห็นต้องชอบต่อสู้”

“เจ้ารู้ฤไม่ว่ายามนี้ข้าศึกกำลังจ้องโจมตีเมืองของเรา เจ้าควรฝึกไว้หนาจำปา”

“ข้าจักไปสู้ใครได้ พวกเขาตัวใหญ่กันทั้งนั้น”

“เจ้าจักยอมตายโดยที่ไม่พยายามฤ”

“...”

“ข้าเพิ่งเรียนวิชาต่อสู้มา คราน้ำจึกมาสอนเจ้า”

“ไม่ ข้าอยากเรียนอ่านเขียนมากกว่า”

“อ่านเขียนรี ข้าไม่ชอบด้วยสิ แต่ข้าจักตั้งใจเรียนและมาสอนเจ้าแล้วกัน สอนทั้งสองอย่างเลยหนา”

“...”

“เห็นไหม ขนาดข้าไม่ชอบอ่านเขียน ข้ายังต้องจำใจเรียนเลย เจ้าเองก็ควรเรียนต่อสู้กับข้า”

“...”

“สัญญาว่าจักไม่ทำให้เจ้าเจ็บตัว” นิ้วก้อยของคุณทัดยื่นไปหาเด็กน้อย รอคอยให้อีกฝ่ายเกี่ยวก้อยอยู่เสียนาน

ในที่สุดคุณทัดก็โน้มน้าวคนตัวเล็กได้สำเร็จ ขวัญตอบรับที่จะให้คุณทัดสอนต่อสู้ ขณะเดียวกันอีกฝ่ายก็ต้องสอนวิชาอ่านเขียนให้ตนเช่นกัน

พูดคุยและเดินเล่นกันได้สักพัก ทั้งคู่ก็ต้องแยกจากกัน ขวัญรอให้อีกฝ่ายลงเรือจากไปเสียก่อน ตนจำเป็นต้องปกปิดที่อยู่เพราะมารดากำชับไว้ และหากต้องกลับพิษณุโลกเมื่อใด ตนก็จะไม่ได้พบ

พี่หาญผู้นี้เอ็ง ก็เพียงคิดก็ใจหายจนอยากร้องไห้ ขวัญนึกอยากให้คน
ตรงหน้ากลับเมืองพิษณุโลกด้วยกันเสียแล้ว

เนื่องจากภรรยาของพระยาทองดีไม่ค่อยสบาย คุณหญิง
เรไรจึงจำต้องจากเรือนไปอยู่เป็นเพื่อนคุณหญิงละเอียดซึ่งเป็น
พี่สาวแท้ ๆ ของตน กอปรกับหมูนี้นี้พระยาเกรียงไกรต้องเข้าวังทุกวัน
ทำให้คุณทัตมีโอกาสนี้ออกมาหาขวัญทุกคราที่มีลมหนาว

วิชาดาบและศิลปะการต่อสู้ที่คุณทัตรำเรียนควบคู่กับการอ่าน
เขียนถูกนำมาประยุกต์สอนให้ขวัญ เด็กน้อยทำตามอีกฝ่ายอย่าง
แก่ ๆ กัง ๆ กิ่งไม้ขนาดเท่าแขนถูกนำมาใช้แทนดาบ คนตัวเล็กหลบ
ไม่พ้น ทำให้ถูกกิ่งไม้ฟาดเข้าที่แก้ม เลือดไหลออกมาตามรอยแผล
ที่เป็นทางยาว เด็กน้อยเริ่มเบะปากร้องไห้เพราะตกใจ คุณทัตรีบวิ่ง
เข้ามาดูบาดแผลบนหน้าขวัญด้วยความเป็นห่วง กอดปลอบกันอยู่
นานกว่าขวัญจะหยุดร้องไห้และหายโกรธอีกฝ่าย

เพราะผิดสัญญาที่เคยบอกว่าจะไม่ทำให้ขวัญต้องเจ็บตัว ครา
ต่อมาเด็กน้อยจึงปฏิเสธที่จะเรียนศิลปะการต่อสู้กับคุณทัต คุณทัต
จำใจสอนอ่านเขียนให้อีกฝ่ายทั้งที่ไม่ค่อยถนัดเท่าไรนัก แต่เพราะ
อยากทำให้ขวัญประทับใจและคิดว่าตนเก่ง เจ้าตัวจึงตั้งใจไปเรียน
หนังสือจนคนบนเรือนใหญ่นี้แปลกใจ โดยเฉพาะคุณจักร พี่คนกลาง
ที่แวะไปหาหลวงตาที่วัดที่ไร่มักจะเจอน้องชายจอมพยศทุกครา

ร่วมสองเดือนที่คุณทัตได้รู้จักกับขวัญในนามของเจ้าจำปา
และขวัญก็รู้จักคุณทัตในนามของหาญ ทั้งคู่สนิทสนมกันเสียจน
อยากบอกความจริงให้รู้แล้วรู้รอด แต่ทั้งสองก็จำต้องเก็บไว้เมื่อได้
ไต่ตรองอีกครา บุตรคนเล็กของพระยาเกรียงไกรคิดหนักกว่าหาก
บอกความจริงไป อีกฝ่ายคงจะไม่เล่นกับตนเหมือนเคย ขณะที่ขวัญ
ก็ยังคงเชื่อฟังคำของมารดาที่กำลังบ่นว่าห้ามเปิดเผยตัวตน
ที่แท้จริง

“ข้าให้พี่” ขวัญยืนว่าวอิล้มที่ทำเองให้คุณตัด

“ทำเองรี”

“ข้าทำเอง”

เด็กชายยิ้มกว้าง เพราะไม่เคยมีเด็กน้อยคนใดทำว่าวให้ตนมาก่อน

“เห็นว่าพี่ชอบเล่นว่าว ข้าเลยทำมาให้ มีอข้าบวมไปหมดแล้ว” เด็กน้อยเปลี่ยนเรื่องก่อนจะซุ่มมือให้อีกฝ่ายดู

“มะรินนี่ตอนย่าค้า ให้เจ้ามาพบข้าที่นี้ ข้าต้องบอกความจริงบางอย่าง”

“เหตุใดไม่บอกประเดี๋ยวนี” ขวัญถามอีกฝ่าย

“เพราะข้าอยากเจอเจ้าอีกครั้งกระมัง มิได้ฤ”

“ได้ก็จะได้จะ”

คุณทวดอยากพบอีกฝ่ายอีกครั้ง จึงนัดวันที่แน่นอนเพื่อที่จะได้ไม่คลาดกัน กลับเรือนไปครานี้คงต้องนอนคิดว่าจะตอบแทนเจ้าตัวเล็กเรื่องว่าวอิล้มได้อย่างไร และที่สำคัญคงถึงเวลาที่ต้องบอกความจริงเสียที่ว่าตนไม่ใช่หาญ เด็กชายอยากให้เจ้าจำปาเรียกตนว่าพี่ที่ตัดสักครั้ง

ไม่นานนสมุดช้อยกับดินสอแท่งใหม่ก็มาอยู่ในมือของคุณทวด เพียงเจ้าตัวเอ๋ยปากขอพระยาเกรียงไกรในยามค่ำ วันรุ่งขึ้นของที่ต้องการก็มาประเคนถึงหน้าห้อง บิดาคงคิดว่าตนเริ่มเฝ้ารู้เรื่องการเขียน จึงหามาให้โดยไม่รีรอ แต่ที่จริงของพวกนี้เป็นของเด็กน้อยริมกำแพงเมืองต่างหาก

วันนี้คุณทวดไปเรียนตามปกติ ไกล่เล็กเรียนก็แอบออกมาก่อนสหายคนอื่น เดินย่องเงียบออกมาพร้อมของฝากสำหรับเด็กน้อย แต่เดินไปได้ไม่ทันไรเด็กหนุ่มคนหนึ่งก็เดินเข้ามาขวาง

“หลบ” เด็กชายมีสีหน้าบึ้งตึงเมื่อเห็นหน้าผู้ที่เข้ามาขวางตน

“วันนี้คุณพ่อให้ข้ามาเฝ้าเจ้า กลับเรือนเสียเจ้าทวด”

“ข้ามิใช่เด็กที่ต้องมีคนมาตาม หากข้าอยากกลับประเดี๋ยวจ้า
ก็กลับเอง พี่เลิศไม่มีกิจการทำถูกระไร เทียวมาเฝ้าข้าอยู่ได้”

คุณเลิศเป็นบุตรของพระยาเกรียงไกรกับภรรยาองค์ที่อยู่เรือน
หลังเล็ก เด็กหนุ่มอายุย่างเข้าสิบห้าปี มีใบหน้าละม้ายคล้ายฝั่ง
มารดาที่เป็นบุตรของชาวจีนโพ้นทะเล เพราะอยากมีอำนาจ มิใช่
แค่เงินทอง พวกเขาจึงส่งบุตรสาวมาเป็นภรรยาของพระยาเกรียงไกร
ที่ว่ากันว่ามีความอำนาจมากนัก

“กงการวันนี้คือเฝ้าเจ้า”

“น่าเบื่อ”

เด็กชายอาศัยที่เปลววังหนี่คุณเลิศและพรรคพวก คุณทัด
กระโดดลงเรือจ้างก่อนจะว่าจ้างให้ฝีพายไปส่งที่คลองจะไกรน้อย
เหมือนเดิม แต่วันนี้กลับไม่ง่ายเช่นนั้น คุณเลิศสั่งให้บ่าวพายเรือ
ตามคุณทัดไปติด ๆ โดยที่เจ้าตัวนั่งไปด้วย

“กลับเรือน!” เด็กหนุ่มดึงเสื้อของน้องชายต่างมารดา ไม่มี
ที่ท่าว่าจะยอมคุณทัดเหมือนคราก่อน

“ไม่! เป็นแค่ลูกเมียรอง มายุ่งอะไรกับลูกเมียหลวง!”

“เจ้าทัด!”

ตูม!

เพราะโกรธที่ถูกอีกฝ่ายดูแคลน คุณเลิศจึงดึงร่างคุณทัดอย่าง
แรง เรือจ้างโคลงเคลงจนคว่ำและคนจมหายไปใต้น้ำ คุณทัดที่ว่าย
น้ำไม่คล่องตกใจที่ตกลงไปในน้ำลึกโดยไม่ทันตั้งตัว เจ้าตัวพยายาม
ตะเกียกตะกาย แต่ยิ่งพยายามเท่าใด ร่างก็ยิ่งจมลึกลงไปเท่านั้น

“ช่วยด้วย”

กว่าบ่าวจะกระโดดลงมาช่วย เด็กชายก็หมดสติไปแล้ว สมุด
ข่อยและดินสอลอยละล่องไปกับสายน้ำ ในขณะที่เจ้าของของมัน
ถูกพาดตัวกลับเรือน ร่างของคุณทัดถูกอุ้มขึ้นมานบนเรือนอย่างรวดเร็ว
คุณหญิงเรไรซึ่งเพิ่งกลับมาจากเรือนพระยาทองดีรีบวิ่งมาดูอาการ

บุตรชายคนเล็ก ไบหน้าซีดเผือดและร่างที่เปื่อยกโศกทำให้ผู้เป็นมารดาต้องให้เพราะสงสารบุตรจับใจ ไม่นานคุณเลศก็วิ่งตามขึ้นมาบนเรือนใหญ่

“นี่มันเกิดอะไรขึ้นพ่อเลศ!”

“วันนี้คุณพ่อให้เข้าไปใฝ่ในห้อง พ่อเลิกเรียน น้องแอบหนีออกมาก่อน ข้ากับบ่าวตามไปจับตัวน้อง แต่โชคร้ายที่คนพายเรือให้น้องหนีทำเรือคว่ำ น้องจึงตกน้ำขอรับ” คุณเลศเอ่ยเสียงนิ่ง

“โอ้ ลูกแม่”

หลังจากที่คุณเลศกลับเรือนหลังเลิกไป คุณหญิงเรไรก็จัดแจงเช็ดตัวเปลี่ยนเสื้อผ้าให้บุตรชายตัวดีโดยด่วน หมอที่ไปตามมาตรวจอาการบอกว่าคุณท๊ตไม่เป็นอะไรมาก ที่หมดสติไปคงเพราะตกใจ แต่หากช่วยช้ากว่านี้อาจถึงคราลิ้นชีพได้

เลยย่าคำมาสักพัก ในที่สุดคุณท๊ตก็ฟื้น คุณหญิงเรไรรีบถามไถ่อาการของบุตรชายด้วยความเป็นห่วง เด็กชายพบว่าคุณเลศพูดปิดเรื่องที่ตนจมน้ำ เรือมิได้ล่มโดยไร้สาเหตุอย่างที่มารดาได้ฟังถึงกระนั้นคุณท๊ตก็เลือกที่จะเก็บเงียบ เจ้าตัวกำลังกังวลกับการผินผอนเจ้าจำปา

“ลูกไม่เป็นอะไรแล้ว คุณแม่กลับไปพักผ่อนเถิด”

“แม่จ้กให้อียบมานอนใฝ่ลูก” คุณหญิงเรไรตั้งใจจะให้บ่าวของตนอยู่ใฝ่บุตรชายคนเล็ก

“ถ้าเช่นนั้นก็ให้มันนอนนอกห้อง ยับมันนอนกรน ลูกนอนไม่หลับ”

หลังจากที่ตกลงกับมารดาสำเร็จ คุณท๊ตก็มีโอกาสอยู่ในห้องเพียงผู้เดียว เจ้าตัวพาร่างที่ยังอ่อนแรงมาที่หน้าต่าง ยามนี้ค่ำแล้ว เด็กชายไม่รู้เลยว่าเจ้าจำปารอดตนอยู่หรือไม่ หากเด็กน้อยยกกลับไปแล้วคงไม่เป็นอะไร แต่หากเจ้าจำปาตื่นตันจะอยู่รอดจนกว่าตนจะมา คุณท๊ตคงไม่อาจปล่อยให้อีกฝ่ายรอดแก้ไ

“ของที่ข้าจ้กให้เจ้าหายไปแล้วเจ้าจำปา” เด็กชายนึกเสียดายสมุดข่อยเล่มนั้น เพราะอยากให้อีกฝ่ายมีสมุดไว้จดตำรายา ตนจึงเลือกสิ่งนี้มาให้โดยเฉพาะ

ยืนอยู่ริมหน้าต่างมาพักใหญ่ เด็กชายมั่นใจว่าหากยังว่าวุ่นใจอยู่เช่นนี้คงนอนไม่หลับทั้งคืน เจ้าตัวหยิบเงินในหีบออกมาก่อนจะตัดสินใจหนีออกทางหน้าต่าง คุณทัตจ้างชายหนุ่มที่อาศัยอยู่บนเรือนแพพายเรือพาดนไปให้ถึงที่หมายโดยเร็วที่สุด เพราะค่าจ้างที่สมน้ำสมเนื้อ ชายผู้นั้นจึงตกปากรับคำ

“ข้าจ้กรอคุณหนูตรงนี้”

คุณทัตพยักหน้าให้ชายฉกรรจ์ที่ตนว่าจ้างก่อนจะเดินขึ้นฝั่งเจ้าตัวเพียงต้องการไปที่กระท่อมนั้นเพื่อดูให้แน่ใจว่าเจ้าเด็กจำปาไม่ได้มารอดตนจนค้ำมีด คินนี้เจียบเจียบกว่าทุกครั้ง มีเพียงเสียงนกแสกร้องดังอยู่กลาย ๆ แสงจากคบไฟที่กำลังพลบป้องกันบ้านเมืองจุดไว้ตามจุดต่าง ๆ ช่วยไม่ให้ค้ำคินนี้มีดมืดเกินไป ถึงกระนั้นคุณทัตยังรู้สึกวังเวงและขลุ่ยซันไปทั่วทั้งแขน เด็กชายไม่ชอบเสียงนกแสกรที่ร้องทักเอาเสียเลย

มีเพียงเด็กชายที่เดินลากเท้าบนพื้นดิน ขณะที่ชาวบ้านคนอื่นปิดเรื่อนนอนกันหมดแล้ว ยามศึกสงครามเช่นนี้ไม่มีผู้ใดหาญกล้าโหวกเหวกไวยวาย มีเช่นนั้นคงถูกเหล่าทหารหลวงบั่นคอขาด คินนี้คงเป็นอีกคินที่เหล่าไพร่ฟ้านอนหลับกันเจียบ ๆ แต่สงบได้ไม่ทันไรเสียงให้ร้องจากนอกกำแพงเมืองก็ดังขึ้น เด็กชายหันขวับไปมองด้วยความตกใจ

“คุณหนู รีบกลับเถิด เกรงว่าจ้กเกิดเหตุไม่ดีขึ้นแล้ว” ชายฉกรรจ์วิ่งมาตามคุณทัต

“ไม่ ข้าจวนไปถึงกระท่อม...”

ไม่ทันได้เอ่ยจบ เสียงดาบกระทบราวกับมีคนพาดฟันกันก็ดังเข้ามาใกล้ ชาวบ้านที่ออกมาดูเหตุการณ์ต่างร้องตะโกนตกอกตกใจ

และพากันวิ่งหนีแตกกระเจิง ยามนี้ข้าศึกจากหงสาวดีบุกเข้ามาพัน
ทางชาวบ้านที่ไม่รู้อิเหน่อิเหน่ บางรายไม่ทันได้ตั้งตัวก็ถูกดาบฟัน
ศีรษะจนกระเด็นกระดอนไปคนละทาง คบไฟหลายอันถูกโยนใส่
เรือนเครื่องผูก ไฟลุกลามราวกับทะเลเพลิง คุณทศยั้งคงสาวเท้า
ต่อไปยังกระท่อมร้างแม้ใจจะหวั่นวิตกเหลือเกิน

“มีเด็กถูกไฟคลอก!” หญิงวัยกลางคนตะโกน

ไฟลุกโชนกระท่อมร้างที่คุณทศยั้งและขวัญใช้เป็นที่พักพิง
เด็กชายกำลังจะวิ่งตามเสียงนั้นไป แต่ถูกชายฉกรรจ์ดึงรั้งไว้เสีย
ก่อน ชายฉกรรจ์ลากคุณทศยั้งไปหลบใต้ต้นไม้ใหญ่ ดูเหมือนว่ากองทัพ
จากหงสาวดีจะเคลื่อนพลเข้ามาในกำแพงเมืองจนทัพหน้าของ
อยุธยาไม่สามารถต้านทานได้อีกต่อไป

“เจ้าจ่าปากำลังถูกไฟคลอก ข้าจักไปช่วย!”

“ช่วยตนเองให้รอดก่อนเถิด”

“ปล่อย!”

“ไม่! ข้ารู้ว่าคุณหนูเป็นบุตรของแม่ นายเรไร แม่ นายเคยช่วย
เหลือข้า ข้าจักไม่ยอมปล่อยให้คุณหนูไปตายเด็ดขาด” ชายฉกรรจ์
มองข้าศึกที่กำลังเคลื่อนพลมาทางนี้ รีบปิดปากเด็กชายเพื่อไม่ให้
อีกฝ่ายส่งเสียงดังไปมากกว่านี้

“ปล่อย...” น้ำตาของคุณทศยั้งไหลออกมาท่ามกลางความ
วุ่นวาย หากเจ้าจ่าปากถูกไฟคลอกเพราะมารอดตน ตนจะทำเช่นไร

“แค่ข้าเห็นแก่เงินพาคคุณหนูมาที่นี่ก็ผิดมากพอแล้ว อยู่หนึ่ง ๆ
เสียเถิด ข้าจักปกป้องคุณหนูเอง”

หากรู้ว่ากำแพงเมืองจะแตกในคืนนี้ ตนคงไม่มีวันพาบุตรของ
คุณหญิงเรไรมาเป็นแน่ ถึงแม้เวลานี้ทุกหนแห่งในอยุธยาจะดูเป็น
ภัย แต่หากไม่ได้ยึดริมกำแพงซึ่งเป็นเสมือนด่านหน้าของเมือง คงจะ
มีทางหนีที่ไล่ดีกว่านี้ ชายฉกรรจ์กอดร่างคุณทศยั้งไว้แน่น เข้มค้ำวัน
คลั่งไปทั่วเมือง ร้างใหญ่ใจเต็นระทึกเมื่อได้ยินเสียงฆ้องพม่าของทหาร

ฝ่ายนางสาวดีย่างเข้ามาใกล้

“อดทนไว้คุณหนู” ชายฉกรรจ์กระซิบบอก

“พ่อกับแม่ข้าจักเป็นเช่นไร...ฮึก” เด็กชายเริ่มคร่ำครวญถึง
ครอบครัว

“ฮู้...”

“ทั้งพี่ข้า...”

“ข้าบอกให้เจียบ”

“ทั้งเจ้าจำปา...”

เปลือกตาปิดลงพร้อมประโยคสุดท้าย เพราะสุดควันไฟเข้าไป
กอบกับอ่อนเพลียจากการจมน้ำในช่วงเย็น จึงทำให้เด็กชายแน่นิ่ง
ไปในอ้อมกอดของชายฉกรรจ์ผู้มีนามว่ามิ่ง

๓

สิบปีคล้ายตั้งฝัน

พ.ศ. ๒๑๒๒ กรุงหงสาวดี

แสงแดดในฤดูร้อนส่องสะท้อนพระเจดีย์ชเวมอดอ เจดีย์สีทองที่ตั้งสูงตระหง่านเด่นไม่แพ้รูปปั้นสิงห์คู่ขนาดใหญ่ของเมืองเวลานี้ที่พระราชวังเมืองแน่นไปด้วยผู้คน เหล่าขุนนางถูกเรียกตัวให้เข้าเฝ้าโดยด่วน เด็กหนุ่มวัยสิบเก้าปีที่ตากผ้าอยู่ด้านหลังของเรือนไม่แน่ใจว่าเพราะเหตุใดจึงมีการเรียกตัวกะทันหันเช่นนี้ แต่เรื่องบ้านเมืองของฝ่ายนั้นคงไม่เกี่ยวข้องกับเจ้าตัวนก

“ขวัญ”

“กลับมาแล้วฤ” เจ้าของเสียงเล็กถามชายหนุ่มนัยน์ตาน้ำตาลอ่อน หนวดเครามีพอให้ดูน่ายำเกรง สมกับเป็นขุนศึกหนุ่มฝีมือฉกาจ เจ้าของรูปร่างสูงโปร่งเพิ่งเดินเข้ามาในเขตเรือนที่อยู่ไม่ไกลจากพระราชวัง เขยาะเป็นชาวหงสาวดีมาแต่กำเนิด อายุมากกว่าขวัญราวสี่ปี

“โยมาตากผ้าเปียงนี้ ข้าบอกให้เจ้าพักผ่อน เจ้าก็ไม่เชื่อข้า”

“ข้าไม่อยากจะอยู่โดยเปล่าประโยชน์” คนตัวเล็กเอ่ยพลาง

หลบตาบุตรชายเจ้าของเรือน เด็กหนุ่มรู้ดีแก่ใจว่าตนเป็นเพียงผู้
อาศัย

“ใครว่าเจ้าเปล่าประโยชน์ ตั้งแต่เจ้ากับแม่มาอยู่ที่นี้ เรือนก็ค
มีชีวิตชีวาขึ้นมาก ข้ากับพ่อมีความสุขเพราะพวกเจ้า เจ้าเปรียบ
เสมือนลูกชายคนเล็กของพ่อข้าเลยหนา” ก่อนหน้านั้นเขะอยู่กับ
บิดาเพียงสองคนเพราะมารดาจากไปตั้งแต่เจ้าตัวยังเล็ก

“แต่แม่ของข้าสิ้นแล้ว...”

เด็กหนุ่มชาวโยเดียเพิ่งเสียมารดาอันเป็นที่รักไปเมื่อไม่กี่วัน
ก่อน เธอป่วยหนักมาตั้งแต่คราเก็บเกี่ยวผลผลิตปีที่แล้ว ไม่มีหมอ
คนใดในหงสาวดีรักษาได้ ขวัญอยู่เคียงข้างมารดาจนถึงลมหายใจ
สุดท้ายของอีกฝ่าย ช่วงชีวิตที่พลิกผัน ขวัญมีบุตรชายเจ้าเรือนคอย
อยู่ดูแลไม่ห่าง จะมีก็แต่วันนี้ที่เขะจะต้องเดินทางเข้าเขตพระราชวัง
ตั้งแต่เช้ามืด

“ถึงกระนั้นเรือนก็ยังมีเจ้า” เขะเดินเข้าไปกอดปลอบอีกฝ่าย
เจ้าของใบหน้าหวานจมนิดไปกับอกชายร่างสูง มืออีกข้างของขุนศึก
หนุ่มบรรจงลูบศีรษะขวัญ เขาทะนุถนอมคนตัวเล็กมากเพียงใด
คนในเรือนย่อมรู้ดี

ราวสิบปีที่ขวัญและมารดาถูกต้อนจากอยุธยามาถึงหงสาวดี
บ้านเมืองแห่งใหม่ที่พวกเขาไม่คุ้นชิน ต่างวัฒนธรรม ต่างภาษา ทั้ง
ยังต้องชอกช้ำใจเพราะเป็นเพียงเชลยจากอยุธยา เพราะเป็นเพียง
พลเมืองชั้นต่ำจึงทำให้ขวัญและมารดาไม่มีสิทธิ์ขัดขืนและฝืนโชค
ชะตา

โชคดีที่พวกเขาได้รับความเมตตาจากซอวิน ขุนนางชั้นผู้ใหญ่
จากหงสาวดีที่เอ็นดูสองแม่ลูก นับแต่นั้นการใช้ชีวิตอยู่ในหงสาวดี
จึงไม่ได้ขัดสนมากนัก ปฏิเสธไม่ได้ว่าขวัญและมารดามีชีวิตความ
เป็นอยู่ดีกว่าคราอยู่ที่อยุธยาเสียอีก ทั้งคู่ไม่ต้องอยู่อย่างหลบ ๆ
ซ่อน ๆ เหมือนที่ผ่านมา ขณะที่บุตรชายของซอวินมักทำให้ขวัญ

เปลอนึกถึงคนที่อยู่ห่างไกลอยู่รำไป เด็กหนุ่มไม่รู้ว่าป้านี้คนใน
ความทรงจำของตนจะเป็นอย่างไรบ้าง เขาคนนั้นยังอาศัยอยู่ใน
อยุธยาหรือไม่ ใบหน้าของอีกฝ่ายช่างเลือนรางเหลือเกิน เว้นเสีย
แต่ความใจที่ยังคงเด่นชัดอยู่ในหัวใจของขวัญเสมอมา

“วันพรุ่งนี้ข้าต้องไปสวดนมที่ยะไข่ คงอีกนานกว่าจักกลับมา”
ขุนศึกหนุ่มได้รับมอบหมายให้ไปสืบความที่เมืองยะไข่ ยะไข่เป็น
เพียงไม่กี่เมืองในละแวกนี้ที่ยังไม่ตกเป็นเมืองขึ้นของหงสาวดี

“...”

“ข้าไม่อยากจากเจ้าไปในเวลานี้เลย”

“ข้าอยู่ได้ ขอเพียงเจ้ากลับมาอย่างปลอดภัยเป็นพอ”

เมื่อพูดคุยเรื่องสำคัญเสร็จสิ้น ทั้งคู่จึงออกมาเดินเล่นที่ตลาด
โยเดียช่วงเย็น ที่แห่งนี้มีเชลยอยุธยาหรือที่ชาวหงสาวดีเรียกว่า
พวกโยเดียอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะเป็นคนตัวเล็กมาแต่ไหน
แต่ไร จึงทำให้ขวัญมักจะถูกเด็กท้องถิ่นรังแกอยู่เสมอ แม้หัวใจของ
เจ้าตัวจะสู้ไม่ถอย แต่ก็ไม่อาจสู้แรงคนตัวใหญ่กว่าได้ โชคดีที่มีเซยะ
คอยปกป้องมาตลอดสิบปี เด็กหนุ่มอมยิ้มเมื่อหวนนึกถึงวันวานที่
คล้ายเพิ่งผ่านไปไม่นาน

“ข้าไปวัด แลขอให้หลวงพ่อบลูกละเกให้” ขวัญยื่นผ้ายันต์
สี่เหลี่ยมใสมือเซยะ

“เป็นห่วงข้าถึงเพียงนั้นเทียว”

“ประมาทมิได้ดอก ประเดี๋ยวจักเสียท่า”

ระหว่างอาศัยอยู่ที่หงสาวดี ขวัญได้เรียนวิชาอ่านเขียนจาก
หลวงพ่อบุญที่ถูกต้อนมาจากอยุธยาเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้
เจ้าตัวมีความรู้มากกว่าเชลยทั่วไป

“กองบองของข้าคล้ายจักหลวม เจ้าช่วยจัดให้ข้าได้ไหม”

“ได้สิ” ทั้งคู่เดินมาถึงริมกำแพงวัดที่อยู่ไม่ไกลจากตลาดโยเดีย
เซยะยกกายให้ขวัญจัดผ้าโพกศีรษะให้ตน กลิ่นดอกไม้ที่มาจากกา

อบร่ำเสื้อผ้าของคนตัวเล็กหอมโชยติดจมูกคนร่างสูง

“หอมใดจักหอมเท่าขวัญ...”

เจ้าของร่างบอบบางเขย่งกายจัดผ้าโพกศีรษะให้เซยะจนไม่ได้สนใจสิ่งที้อีกฝ่ายเพิ่งเอ่ยออกมา

ยามพระอาทิตย์ตกดิน บ่าวในเรือนเร่งจัดหาสำหรับอาหาร
เย็นมาวางบนโต๊ะไม้เนื้อดี หากไม่ทันกาลคงได้ถูกเจ้าของเรือนเอ็ดและถูกทำโทษยกหม้อ ขณะเดียวกันชายวัยห้าสิบปีกำลังสั่งสอนบุตรชายเพียงคนเดียวให้พึงระวังตัวเมื่อเข้าไปสืบความที่เมืองของศัตรู โดยที่ขวัญยังคงชะม่มักเข้มนวดขาให้ชอวินแทนหน้าที่มารดาผู้ล่วงลับ

“หากความที่ไปสืบมีประโยชน์ เจ้าจักได้เลื่อนขั้นหนาเซยะ”

“ข้าไม่อยากหวังอะไรมากท่านพ่อ” เพราะกษัตริย์แห่งหงสาวดีต้องการยึดเมืองยะไข่เฉกเช่นเมืองอื่น ขุนนางชั้นผู้ใหญ่จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้เซยะลอบเข้าไปสมทบกับผู้ที่สอดแนมอยู่ก่อนหน้า หนึ่งเพื่อช่วยสืบความเรื่องบ้านเมืองของฝ่ายนั้น

“เจ้านี้มันมักน้อยเสียจริง ชีวิตนี้จักชวนชวดยหากอะไรบ้างไหม อายุยี่สิบสามปีแล้วก็มีใครจักหาเมีย!” ชอวินเหนี่ยวหน้ากับความมักน้อยของบุตรชายเพียงคนเดียว

“ยังไม่มีผู้ใดถูกตาต้องใจข้า” เซยะเอ่ยพลางเหล่มองคนตัวเล็กที่อยู่ห่างเพียงเอื้อมมือ

“ซินป่ล่อยไฉ่เยียงนี้ ข้าคงไม่ได้อุ้มหลานกันพอดี”

“...”

“เจ้ากลับมาเมื่อไร ข้าจักหาเมียมาให้เจ้าทันที”

“ท่านพ่อ!”

“เจ้าขวัญ หยิบยาหอมมาให้ข้าที” ชอวินไม่สนใจบุตรชายที่กำลังไม่พอใจอย่างมาก เจ้าตัวเรียกหาบุตรบุญธรรมชาวโยเดียที่นั่ง

ฟังอยู่เงียบ ๆ

หลังจากกินอาหารเย็นเสร็จ ทุกคนต่างแยกย้ายกันเข้านอน ลมพัดโชยเอื่อยทำให้ขวัญคิดถึงคราลมหนาวเมื่อครั้งที่ยังอยู่อยุธยา เจ้าตัวในวัยเด็กตื่นตื่นทุกคราเมื่อเกิดลมหนาว เด็กน้อยต้องหนีออกจากเรือนเพื่อมาหาใครบางคนที่นัดไว้ หลายคราที่มักจะคลาดเคลื่อนกัน แต่เด็กน้อยก็เลือกรอจนถึงเย็นย่ำเพียงเพื่อได้พบกับพี่ชายใจดีผู้นั้น

เจ้าของใบหน้าหวานอยากรู้ว่าพี่ชายในความทรงจำจะยังอยู่ที่เดิมหรือไม่ ไต่ขึ้นจะรูปรามเพียงใด เปลือกตาบางปิดสนิทก่อนจะครุ่นคิดถึงกายภาคหน้า อึกสั๊กครา...ให้ทันได้กลับไปถิ่นเกิด ให้กระดูกของมารดาถูกฝังกลบ ณ ที่แห่งนั้น และอึกสั๊กครา...ให้ได้พบพี่ชายในความทรงจำ

“ขอโทษท่านลุง ขอโทษเซยะ” เด็กหนุ่มพึมพำก่อนจะลืมตาขึ้น พร้อมกับการตัดสินใจครั้งสำคัญ

หนึ่งเดือนต่อมา กรุงศรีอยุธยา

ริมคลองสระบัวทางทิศเหนือมีเรือนไทยงามวิจิตรตั้งอยู่ท่ามกลางแมกไม้ คลอด้วยเสียงนกร้องทักทายยามเช้า จากเกาะเมืองก่อนจะมาถึงเรือนแห่งนี้ต้องผ่านวัดหน้าพระเมรุที่เมื่อหลายสิบปีก่อนใช้เป็นที่ตั้งค่ายของข้าศึก ยามนี้ชาวบ้านต่างทยอยพายเรือออกมาจากเรือนของตนเอง บ้างก็พายเรือเข้าเขตกำแพงเมือง บ้างก็เตรียมตัวดักบาตรริมฝั่ง ขณะที่เจ้าของเรือนริมคลองสระบัวกำลังเตรียมตัวเข้าไปในเขตพระราชฐานชั้นนอกตามคำสั่งผู้เป็นนาย

หมื่นพลทัตสวมเสื้อสีเขียวตุ่นปรกเอว คอเสื้อผ่าอกสามเหลี่ยมประดับด้วยเกล็ดสีทองตรงسابเสื้อ ใจกระเบนสันสวมทับสนับเพลาที่ยาวลงมาถึงครึ่งแข้ง คันช่องส่องสะท้อนเจ้าของใบหน้าคมคาย นัยน์ตาสีเข้มฉายแววพยศไม่ต่างจากเมื่อครั้งยังเล็ก แต่ริมฝีปากที่

เคยยิ้มสดใสเมื่อหลายปีก่อน ครานี้กลับหายไปจนจะถาวร เพราะอดีตที่แสนเจ็บปวดทำให้ชายหนุ่มอายุยี่สิบเอ็ดปีดูสุขุมเกินวัยไปมาก

“ไอ้อ่า!” ชุนนางหนุ่มตะโกนเรียกบ่าวคนสนิท

ไม่มีเสียงตอบรับจากบ่าวของตน หมื่นพลทตต์ตัดสินใจเดินลงมารออำด้านล่าง บ่าวผู้หญิงที่เดินผ่านมาสามคนก้มศีรษะให้ผู้เป็นนาย ขณะที่บ่าวผู้ชายสองคนกำลังรดน้ำพรวนดินต้นไม้ที่เพิ่งนำมาปลูก เจ้าของร่างใหญ่ยืนนิ่งสักพักก่อนจะถอนหายใจด้วยความเหนื่อยหน่าย ไม่ว่าจะมองไปทางใดก็ไม่เห็นแม้แต่เงาของอ่า ชุนนางหนุ่มข่มความโกรธด้วยการเม้มปากแน่น

“เอ็งเห็นไอ้อ่าไหม” เมื่ออารมณ์เย็นลง เจ้าตัวจึงถามหาอ่าจากบ่าวอีกคน

“ไม่เห็นขอรับ”

หมื่นพลทตต์เดินตรงไปยังท่าน้ำ เพื่ออ่าจะรอตนอยู่ที่นั่น หากไปแล้วไม่พบอีกฝ่ายคงต้องมีเรื่องกันยกใหญ่ ผู้คนส่วนใหญ่ใช้เรือเป็นพาหนะหลักในการเดินทางเข้าไปในเกาะเมืองที่โอบล้อมด้วยแม่น้ำ ท่าน้ำยามเช้าไร้บ่าวคนสนิท มีเพียงแมลงตัวเล็กร้องทักทายเจ้าของเรือ

หมื่นพลทตต์กำหมัดแน่น อยู่ด้วยกันมาตั้งแต่เด็ก อ่าควรรู้ว่าตนเกลียดการรอกอยมากเพียงใด ดวงตาคมฉายแววไม่พอใจเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด สิ่งที่ยังคงอยู่กับหมื่นพลทตต์ตั้งแต่เด็กยันโตคือความใจร้อนและความเอาแต่ใจตามประสาคนที่เคยถูกบิดามารดาตามใจ

ถัดไปไม่กี่ไกลจากท่าน้ำคือปารกอันเป็นที่ตั้งของต้นกระบกสูงชะลูดอายุไม่ต่ำกว่าห้าสิบปี หมื่นพลทตต์ซึ่งยังคงยืนรออ่าสังเกตเห็นการเคลื่อนไหวบางอย่าง อาจเป็นอ่าที่แอบเข้าไปถ่ายหนักในเขตเรือนร้าง ชุนนางหนุ่มตัดสินใจข้ามเขตแดนของตนไป ทว่ามีทันได้กั้นด่าอ่าที่ทำให้ตนรอนาน เจ้าตัวก็ต้องหยุดชะงัก

ผู้ที่ยืนหันหลังให้ตนไม่ใช่ล่า ลักษณะการแต่งกายของคนผู้นั้น คลับคล้ายคลับคลาว่าเป็นชาวบ้านจากเมืองคู่อริ เจ้าของร่างสวมผ้า โปกศีระชะสี่อ่นรับกับทำยทอยขาวที่มีโรผมเฝล่อออกมาประปราย และสวมเสื้อแขนยาวสีงาช้างคู่กับโสร่งสีเข้ม

“มาทำอะไรแถวนี้!” หมื่นพลทตคว่ำต้งนแขนคนแปลกหน้า แล้วกระซากร่างเล็กเข้าหาตน

ดวงตาสีน้ำตาลเป็นประกายของผู้บุกรุกฉายแววดกใจ ใบหน้า ซีดเผือดฉายแววหวาดกลัวเพราะถูกชายเจ้าของที่ดินข้างจ้อง รวากับจะกินเลือดกินเนื้อ เด็กหนุ่มไม่ได้ตั้งใจจะบุกรุกเรือนของ ขุนนางผู้นี้ ตนเพียงอาศัยทำน้ำขึ้นมาบนฝั่งและข้ามไปยังเขตรกร้าง ที่ไร่เจ้าของมาหลายปี

“ข้ามิได้ตั้งใจบุกรุกที่ของท่าน ข้าเพียงแต่...” ขวัญพยายาม แก่ต่างขณะที่มือยังกำถุงผ้าใบเล็กแน่น

“นั่นอะไร”

ร่างเล็กรีบซ่อนถุงผ้าไว้ด้านหลัง

“มาทำลับๆ ล่อๆ แถวเรือนของข้า ทั้งยังปดว่ามาที่กรร้าง โดยไร้สาเหตุ เป็นเช่นนี้จักให้ข้าคิดติได้เยี่ยงไร!”

หมื่นพลทตพยายามจุดกระซากร่างผ้าของอีกฝ่ายมา หากของ ในถุงนั้นเป็นคุณไสยมนตร์ดำหรือเป็นของที่ถูกขโมยมา คนตรงหน้า ต้องถูกลงโทษเป็นแน่แท้ และหากไม่มีผู้ใดกล้าเอาเรื่องชาวหงสาวดี ผู้นี้ ตนก็จะรับหน้าที่นั้นเอง

ถุงผ้าร่วงหล่นขณะยื้อแย่งกัน เด็กหนุ่มทรุดตัวลงนั่งกับพื้น เมื่อไม่สามารถรักษาของล้ำค่าได้ น้ำตาเอ่อท้นดวงตากลมโตจน แหกกลั้นไว้ไม่อยู่ แม้จะตั้งใจนำกระดูกของมารดามาฝังใต้ต้นกระบก แห่งนี้อยู่แล้ว แต่การได้เห็นกระดูกของมารดาหล่นกระจัดกระจาย บนพื้น บ้างก็ปลิวไปกับสายลม ยิ่งทำให้ขวัญเสียที่ไม่อาจดูแล กระดูกของมารดาได้ตลอดรอดฝั่ง

“กระดุกของแม่ข้า ท่านใจร้ายนัก” น้ำตาเม็ดเล็กหยดลงพื้น ขณะที่เด็กหนุ่มตัดพ้อเจ้าของร่างใหญ่

“ไยนำมาฝังที่อยุธยา ไยไม่นำกลับไปฝังที่แผ่นดินเกิด” หมิ่น พลทัดเอ่ยเสียงอ่อนลงเมื่อเห็นน้ำตาของอีกฝ่าย

“ท่านจักรู้กระไร” ขวัญสู้อุตสาห์เดินทางจากหงสาวดีมาอยุธยา ในระยะเวลาร่วมหลายเดือน อีกฝ่ายยังจะให้เขานำกระดุกของ มารดากลับไปยังที่แห่งนั้นอีกหรือ

“จักฝังก็ฝังไป แต่หากข้ารู้ว่าเจ้าทำคุณไสยใส่พื้นที่แห่งนี้ ได้ เห็นดีกันแน่”

“ไม่คิดเลยว่าคนที่ดูมีความรู้เช่นท่านจักมีจิตคิดอกุศลเยี่ยงนี้ ข้าริจักใช้กระดุกของแม่ทำคุณไสย”

“เจ้า...”

“คุณทวด! ให้อำมาแล้วขอรับ”

อ้าซึ่งเพิ่งออกมาจากเรือนหลังเล็กของตนตะโกนเรียกผู้เป็น นายเสียงดังจนหมิ่นพลทัดต้องละความสนใจจากคนแปลกหน้าที่ ปากจัดมิใช่น้อย หมิ่นพลทัดเดินกลับไปหาอ้าก่อนจะต่อว่าอีกฝ่าย เสียยกใหญ่ ตนเกือบลืมไปแล้วว่าต้องไปหารีกับขุนนางชั้นผู้ใหญ่ ในเขตพระราชวัง ชายหนุ่มตัดสินใจทิ้งขวัญที่ยังคงก้มหน้าก้มตาเก็บ กระดุกของมารดา ทว่าลงเรือได้ไม่นานก็ถูกขัดอีกครา

“หมิ่นท่านๆ แยะแล้ว” บ่าวอีกคนวิ่งมาเรียกหมิ่นพลทัด

“มีกระไรไฉ่หวาน” หมิ่นพลทัดที่นั่งอยู่บนเรือตอบรับบ่าวที่ ร้องเรียกตนอยู่ริมคลอง

“บ้านเศรษฐีขึ้นถูกใจรปลันขอรับ!”

“ตั้งแต่เมื่อไร”

“เข้ามิดขอรับ เศรษฐีขึ้นบอกว่าใจมีสามคน พวกมันแยกย้าย กันหลบหนี มีหนึ่งคนหนีมาทางเรือนของเราขอรับ”

“...”

“พวกมันแต่งกายคล้ายชาวหงสาด้วยขอรับ!”

“พายุเรือกลับเรือ!” เจ้าของเสียงท่มตะโกนบอกอ่า โจรที่ว่าต้องเป็นคนแปลกหน้าผู้นั้นเป็นแน่ โจรต่างถีนกกลับมาเหยียบเขตแดนของตน มีหน้าซำยังแสร้างทำตัวน่าสงสาร ยิ่งคิดก็ยิ่งโกรธแค้นที่ตนเกือบหลงกลอีกฝ่ายเข้าแล้ว

ทางฝั่งปารกร้าง ร่างเล็กนำกระดุกที่เหลือของมารดาฝั่งดินก่อนใช้ดินกลบจนพูน พนมมือไหว้ผู้มีพระคุณที่หลับไหลไปตลอดกาล ไม่มีอีกแล้วครอบครัวที่เหลืออยู่ การอยู่โดยไร้ญาติขาดมิตรทำให้ขวัญรู้สึกว่าเหวที่เหลือเกิน แม้จะมีเซยะและซอวินซุบเลี้ยงเป็นอย่างดี ถึงอย่างไรก็ไม่เหมือนคนสายเลือดเดียวกัน ขวัญปาดน้ำตาพลางนึกขุ่นเคืองเจ้าของเรือหลังใหญ่ด้านข้าง หากไม่ถูกอีกฝ่ายหาเรื่องจนกระดุกบางส่วนของมารดาปลิวหาย ตนคงไม่ต้องเศร้าใจถึงเพียงนี้

หมับ!

หมื่นพลทัดเดินจ้ำอ้าวมาจับร่างเด็กหนุ่มจากหงสาดี กระดุกของขวัญแทบหักเพราะแรงบีบของคนตัวใหญ่ ขุนนางหนุ่มใช้มืออีกข้างหยิบย่ามใบใหญ่ที่วางอยู่บนพื้นขึ้นมา ขวัญพยายามร้องห้ามแต่ไม่เป็นผล เสื้อผ้าสามสีตัวร่วงหล่นพื้นพร้อมเงินจำนวนมาก

“นั่นของของข้า!”

“ลักของเขามาแล้วยังแฉ่งคำเท็จว่าเป็นของตน”

“ข้ามิได้ลักของผู้ใด!”

“ไอ้หวาน! จับมันมัดไว้ที่เรือนร้าง แลเอาเงินไปคืนเศรษฐีขึ้นเสีย”

“ขอรับ!” หวานรีบรับคำสั่งของเจ้านาย

“รอจนกว่าข้าจักกลับมา ห้ามปล่อยให้มันหนีไปได้ หากทำพลาดเจ้าต้องรับโทษแทนมัน!”

แม้จะอยากอยู่ลงโทษคนตรงหน้ามากเพียงใด แต่เพราะเวลา

กระชั้นชิด ทำให้มีนผลทัตไม่อาจทำได้ ชายหนุ่มจำต้องเดินลงเรือ
อีกครา ทางตาลอบซำเลียงมองคนตัวเล็กที่พยายามดิ้นหลุดจาก
การเกาะกุมของหวาน เสียงเล็กร้องไวยวายดังไปทั่วคลองสระบัว
บุตรชายของพระยาเกรียงไกรรู้สึกเบื่อหน่ายกับการที่อยุธยาตกเป็น
เมืองขึ้นของหงสาวดีนานนับสิบปี เมื่อไรหนาท่เมืองของตนจะมี
อิสรภาพเสียที บ้านเมืองในยามนี้มีคู่อริเก่าแก่เฟ้นฟานมากเกินไป
แล้ว

“หน้าตาก็ดี เสียดายที่เป็นโจร” อ้าเอ๋อ

“พวกมันไว้ใจไม่ได้”

“กลับมาแล้วจ้กทำเยี่ยงไรกับมันดีซอรับ”

“ทำให้มันเข็ดหลาบ ให้มีกล้ำมัลกของในอยุธยาอีก” ชายหนุ่ม
กัดฟันกรอด

๔

หากพบกับไร่เยื่อใย

เป็นเวลานานไขกกว่าเหล่าขุนนางจะหารือกิจสำคัญจนเสร็จสิ้น หมื่นพลทัตอาสาเป็นหนึ่งในคณะเดินทางเพื่อนำส่งเครื่องราชบรรณาการไปหงสาวดีที่จะมีขึ้นในอีกไม่กี่เดือน หากโชคดีตนอาจได้พบครอบครัวที่พลัดพรากจากกันเมื่อครั้งกรุงแตก แต่หากโชคร้ายตนคงต้องกลับมาอย่างซ้ำใจเฉกเช่นปีที่แล้ว

“จะร่วมเดินทางไปหงสาวดี” จมื่นพลเลิศทักทายน้องชายต่างมารดาขณะเดินออกมาจากเขตพระราชฐานชั้นกลาง

“ขอรับ” เจ้าของเรือนริมคลองสระบัวตอบเสียงนิ่ง

“ขยันเสียจริง ได้ยินมาว่าเจ้าอาสาดูแลทุกข์สุขพวกชาวบ้านแถวคลองสระบัว จนไปแย่งงานของหลวงประเสริฐ ข้าแทบลืมเสียแล้วว่าเจ้าอยู่กรมเกษตรราชการ”

“จักอยู่สังกัดใด ข้าก็ใคร่ปกป้องชาวบ้านตาดำ ๆ มิได้มีเพลมาเดินเตร่เหมือนท่านดอก” หมื่นพลทัตตอบพี่ชายต่างมารดา

พระยาเกรียงไกรพาจมื่นพลเลิศและคุณจักรเข้ารับราชการก่อนกรุงแตกเพียงไม่นาน พี่ชายต่างมารดาผู้นี้จึงมียศถาบรรดาศักดิ์

เป็นถึงมหาดเล็กตั้งแต่อายุยังน้อย และหากคุณจักรไม่ได้ถูกต้อนไป เป็นเชลยที่หงสาวดี พี่ชายแท้ ๆ ของหมื่นพลทศคงได้เป็นใหญ่เป็นโตไม่ต่างจากคนตรงหน้า

“คราเด็กโอหังเช่นไร ครานี้ก็ยังเป็นเช่นเดิม เจ้าคงลืมไปแล้ว ว่าข้าคือจมีนพลเลิศ มิได้เป็นเพียงหมื่นเช่นเจ้า”

“หามีได้ เรื่องนี้ข้าทราบดี”

“ทราบดีแล้วเหตุใดจึงกล้ามาลวงเกินข้า”

“ข้ามิได้ลวงเกิน ข้าเพียงพูดความจริง”

หมื่นพลทศไหว้ลาจมีนพลเลิศก่อนจะเดินไปยังทำนน้ำเพื่อนั่งเรือกลับเรือน ทั้งให้จมีนพลเลิศกำมัดแน่นเพราะความซุนเคือง หากไม่เห็นแก่บิดาที่เสียชีวิตไปเมื่อสิบปีที่แล้ว ตนคงไม่ปล่อยให้ น้องชายผู้หึงทะนงพุดจาเหินบนนมทุกคราที่พบกัน

เรือล่องไปตามคลองในเกาะเมืองก่อนจะออกสู่ม่าน้ำลพบุรี ที่อยู่ทางเหนือ อ้าชะม๊กเข้มนพายเรือข้ามฝั่งเพื่อกลับไปยังเรือน คลองสระบัว แสงแดดเริ่มอ่อนลง เมฆครึ้มเริ่มเข้ามาแทนที่ คล้ายฝนจะตกมิดกแหล่ง ชาวบ้านที่ขายของต่างพากันเร่งเก็บสินค้าของตนเอง ขณะเดียวกันเจ้าของดวงหน้าคมก็หวนนึกถึงคราที่ตนเคยจมน้ำเพราะคนใจดำผู้นั้น

“ข้ายังจำได้ไม่ลืมว่าพี่เลิศตั้งใจล่มเรือของข้า”

“ไม่ยุติธรรมเอาเสียเลย เหตุใดคุณทศของไอ้อัจฉิงตกเป็นรองคุณเลิศเสียได้”

“ชีวิตไม่มีอะไรแน่นอนอน ข้ารู้ซึ่งมานานแล้ว”

“คุณทศต้องเลื่อนยศเป็นคุณหลวง เป็นคุณพระให้ได้หนา ขอรีบ”

“ข้ามิได้หวังในลาภยศมากมายปานนั้น ข้าหวังเพียงได้พบกับ พี่จักรแลคุณแม่อีกครา ข้าอยากให้คุณแม่เห็นว่าข้าเองก็เอาตัวรอด ในยามไร้ญาติขาดมิตรได้”

“แต่คุณตั้มยังมีแม่หญิงไพลิน” อ่าเอ๋อถึงแม่หญิงไพลิน พี่สาวคนเดียวของหมื่นพลทัต

“ข้าไม่ได้ไปเยี่ยมพี่ข้าหลายเดือนแล้ว ปานนี้เจ้าแก้วคงวังได้แล้ววระมัง” ชายหนุ่มเอ๋อด้วยน้ำเสียงตื่นเต้น แก้วคือบุตรชายคนสุดท้ายของแม่หญิงไพลินที่อายุย่างเข้าสามปี

“ไปดีไหมขอรับ” อ่าเตรียมหันหัวเรือไปยังคลองท่ออันเป็นที่ตั้งของเรือนพระอเนกศิลป์ผู้เป็นสามีของแม่หญิงไพลิน

“คราหน้าเถิด ข้ามีกิจที่ต้องจัดการกับใจร”

“จริงด้วย ข้าเกือบลืมไปเสียสนิท” อ่าละมือจากไม้พายก่อนจะตบเข้าขาด

ณ เรือนร้างในป่ารก เจ้าของใบหน้าเล็กมีเหงื่อผุดเต็ม

วงหน้า ดวงตากลมโตมองไปรอบ ๆ เรือนด้วยความกลัวและสะเทือนใจ ขวัญถูกบ่าวของหมื่นพลทัตนำตัวมาขังไว้ที่เรือนแห่งนี้ตั้งแต่เช้า ข้อมือทั้งสองถูกเชือกมัดไว้กับเสากลางเรือนแน่นเสียจนมือชา ไร้เรียวแรงที่จะขยับ ริมฝีปากบางคาบผ้าที่มัดติดกับศีรษะ หนูน้อยไม่สามารถส่งเสียงร้องขอความช่วยเหลือ แม้กระทั่งร้องไห้ก็มีอาจเปล่งเสียงสะอื้น

เรือนแห่งนี้เคยเป็นเรือนของขุนนาง แต่ขุนนางผู้นั้นถูกกล่าวหาว่าเป็นกบฏ เป็นผู้ที่คาบเหตุการณ์บ้านเมืองไปรายงานต่อขุนนางเมืองละแวก เมืองที่เป็นไม้เบื่อไม้เมากับอยุธยาโดยตลอด เจ้าของเรือนแห่งนี้ถูกลงโทษประหารชีวิตเจ็ดชั่วโคตรและถูกริบเรือนคินหลวง รวมถึงที่นาต่าง ๆ ที่เคยครอบครอง ทำให้บุตร ภรรยา และบิดามารดาเดือดร้อน และถูกประหารชีวิตตามไปด้วย ชาวบ้านต่างเล่าลือกันว่าเรือนแห่งนี้ยังมีวิญญาณเจ้าของเรือนวนเวียนไม่ไปผุดไปเกิด เป็นเหตุให้ไม่มีผู้ใดกล้ารื้อถอนและเข้ามาอาศัยต่อ มีเพียงหมื่นพลทัตที่มักจะใช้เรือนแห่งนี้ขังผู้กระทำผิดก่อนส่งเข้าเกาะเมือง

“หมื่นท่าน” หวานวิ่งมาหาผู้เป็นนายทันทีที่เห็นอีกฝ่ายมา

“มันเป็นอย่างไรว่าง”

“ยังคงถูกมัดไว้ตามคำสั่งขอรับ”

“ดี”

“แต่หมื่นท่านขอรับ...”

“อะไรอีก!” ชายหนุ่มหันกลับมาเอ็ดบ่าวที่ยังเรียกตนไม่หยุด

“เศรษฐีขึ้นบอกว่าโจรมีได้ขโมยเบี้ยพวกนั้น”

“จริงรี!” อ้าตะโกนถามเพื่อนของตนด้วยความตกใจ หมื่นพลทัตเอามือปิดปากอีกฝ่ายก่อนจะบอกให้หวานเอยต์ต่อไป

“โจรมันขโมยพดด้วงขอรับ” พดด้วงเป็นเงินตราชนิดหนึ่ง que เริ่มใช้มาตั้งแต่ครั้งอาณาจักรสุโขทัยรุ่งเรือง หวานยื่นถุงเบี้ยที่ยึดมาจากขวัญคินแก่หมื่นพลทัต

“ดูท่าว่าเราจับโจรผิดตัวเสียแล้ว”

“หุบปากก่อนไอ้อ่า แล้วเหตุใดจึงไม่ปล่อยตัวมันไป” หมื่นพลทัตถามหวาน

“ข้ากลัวว่าหมื่นท่านจักทำโทษข้าหากปล่อยมันไป”

“เอ็งนี่มัน...ไปได้แล้ว!”

หมื่นพลทัตไล่บ่าวทั้งสองไปก่อนจะมุ่งหน้าไปยังเรือนร้าง รั้วไม้ไผ่เก่าที่จวนจะพังถูกมือใหญ่เปิดออก เสียงไม้ไผ่ที่เสียดสีกันชวนให้รู้สึกวังเวง ยามนี้พระอาทิตย์จวนจะลาลับขอบฟ้า ช่วงเวลาโพล้เพล้ยิ่งทำให้เรือนร้างดูน่ากลัวมากกว่าเดิม ขุนนางหนุ่มไม่สนใจบรรยากาศตรงหน้าเท่าไรนัก เขานึกย้อนใจกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้าเสียมากกว่า ความที่ตนจับผู้บริสุทธิ์มาขังไว้ตั้งแต่เข้าจดยื่น จากที่จะทำโทษข้อหาขโมยของ ครานี้กลับต้องหาคำพูดไปเกลี้ยกล่อมอีกฝ่ายไมให้นำเรื่องไปฟ้องทางการจนเรื่องแดงไปถึงหูขุนนางจากหงสาวดี หากหมื่นพลทัตถูกกล่าวหาว่าถือวิสาสะทำร้ายไพร่พลฝ่ายนั้น เจ้าตัวอาจเดือดร้อนได้

ขวัญเห็นอีกฝ่ายเดินขึ้นมาบนเรือนพร้อมดาบในมือก็ตกใจ นึกว่าหมื่นพลทัตจะสังหารตน เปลือกตาปิดสนิทเพราะความหวาดกลัว ไม่คิดเลยว่าการมาอยุธยาในรอบสิบปีของตนจะต้องมาเจอเหตุการณ์เลวร้ายเช่นนี้ อาจหมดเวลาที่จะยื้อชีวิตหลังจากที่ควรตายตกตามบิดามารดาไป

ดาบตวัดเข้าใกล้จนเด็กหนุ่มเสียววาบไปทั่วท้อง ทว่าศีรษะยังไม่หลุดจากบ่า แต่เป็นข้อมือที่เฟิงจะหลุดพ้นจากพันธนาการ ขวัญค่อย ๆ ลืมตาขึ้นหลังจากที่พบว่าตนยังมีลมหายใจ หมื่นพลทัตใช้ดาบฟันเชือกที่มัดข้อมือเล็ก เจ้าของดวงตาสีน้ำตาลพยายามอ่อนวอนขอร้องให้คนตรงหน้าปล่อยตนไป หากยังคงไม่ฟังกัน ตนก็จะรวบรวมแรงทั้งหมดที่มีวิ่งหนีไปอย่างไม่คิดชีวิต

“นั่งลง!” หมื่นพลทัตคว้าคอเสื้อของอีกฝ่ายไว้เมื่อเห็นว่าขวัญคิดจะหนีลงจากเรือน

ขวัญจำใจนั่งก่อนจะปลดผ้าที่รัดปากตนจนเป็นรอยแดง

“เอาคืนไป” ร่างใหญ่โยนถุงใส่เบี้ยลงบนพื้นไม้

“...”

“ข้าจักปล่อยเจ้าไป แต่เจ้าต้องสัญญากับข้าว่าจักปิดปากมิบอกผู้ใดเรื่องนี้”

“เรื่องที่ท่านกักขังข้าโดยไร้เหตุฯ” ขวัญพูดวางแอมหียบถุงเบี้ยใส่ยาม

ชายหนุ่มนั่งเงียบ หากจะให้เอ่ยคำขอโทษกับคนตรงหน้า ตนคงเสียดศักดิ์ศรีเป็นแน่แท้

“ข้าเกลียดขุนนางเช่นท่าน ดีแต่ใช้กำลังกับคนที่ไม่มีทางสู้”

ก่อนที่หมื่นพลทัตจะมาปลดปล่อยตนจากพันธนาการ อีกฝ่ายคงไม่รู้ว่าตนเสียขวัญเพราะถูกทิ้งให้อยู่ที่เรือนร้างที่เคยเกิดโศกนาฏกรรม จินตนาการของตนพลอยทำให้ได้ยินเสียงกรีดร้องของผู้คนมากมาย ครานั้นคนที่เรือนกำลังวิ่งหนีการจับกุมของ

ทางการ เลือดที่กระเซ็นช่านจากการฆ่าแกงยังคงปรากฏร่องรอยบน
เส้าและเครื่องเรือนผุพัง สายตาพลันไปเห็นเลือดก็รู้สึกโหวงเหวง
ขึ้นมาทันที

“เจ้าคงลืมนะมังว่าข้าจักฆ่าเจ้าเมื่อไรก็ได้ หยุดพุดแลรับปาก
เข้ามา” ดวงตาคมจ้องใบหน้าหวานเขม็ง

“...”

“ก่อนที่ข้าจักเปลี่ยนใจ”

“ข้าจักไม่บอกผู้ใด แลจักไม่มาเหยียบที่แห่งนี้อีก”

“ไปได้แล้ว”

“ชาตินี้อ่าจะได้เจอเจอกันอีก ไฉนนางจัญไร” ขวัญรวบรวม
ความกล้าก่อนจะสบถ่าขุนนางหนุ่มและถือข้อมของตนเองเดิน
จากไป

ไซคร้ายบังเกิดแก่เด็กหนุ่มอีกครั้ง ไม่ทันได้เดินลงจากเรือน
ลู่ๆ ร่างเล็กก็ชวนเซจวนจะล้ม เพราะไม่มีอาหารตกถึงท้องมาตั้งแต่
เช้า ทั้งยังถูกกักขังอยู่บนเรือน ร้องไห้จนเหนื่อล้าไปทั้งกาย ขวัญ
จึงอ่อนเพลียไร้กำลังไปชั่วขณะ ดวงตาสุกสกาพร่ามัวจนแทบมอง
ไม่เห็นหมื่นพลทตที่เดินเข้ามาจับตนอีกหน

“ปากดีนัก เด็กไม่ลั่นกลิ้งน้ำมัน!”

“ปล่อย...” เสียงเล็กเอ่อยอย่างแผ่วเบา ก่อนที่ร่างจะทรุดลงไป
กับพื้น ขวัญไร้ซึ่งสติที่จะขัดขืนคนตัวใหญ่อีกต่อไป

ใบหน้าซีดเขียว ริมฝีปากแตกกระแหง และร่างกายที่อ่อน
ปวกเปียกของคนตรงหน้าทำให้หมื่นพลทตเริ่มใจอ่อน ตนอาจเป็น
ส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กหนุ่มเป็นเช่นนี้ หมื่นพลทตซ้อนร่างเล็กขึ้นมา
พาดบ่าก่อนจะเดินไปที่เรือนของตน เมื่ออำเห็นผู้เป็นนายเดินออก
มาจากเรือนร่างพร้อมร่างของเด็กหนุ่มที่แน่นิ่งไป เจ้าตัวก็รีบจ้ำอ้าว
ไปหาทันที

“มะ...มันตายฤขอรับ”

“รับไป”

“คุณทวดฆ่ามัน...”

“มันยังไม่ตาย เพียงหมดสติไปเท่านั้น! พุดมากเสียจริง!”

“ตัวมันร้อนผ่าว แลจ๊กไม่สบายขอรับ” ชายผิวคล้ำแดดรับร่าง
ของคนต่างถิ่นมาจากผู้เป็นนาย

“เอามันไปนอนที่แคร่ใต้ถุนเรือน หากมันฟื้นก็พามันไปส่งใน
ที่ที่มันจ๊กไป ข้าจ๊กไปอาบน้ำ”

“ขอรับ”

ขวัญถูกแบกไปที่ใต้ถุนเรือนของหมื่นพลทัต อ้าจัดแจงท่านอน
ให้อีกฝ่าย ความที่เป็นแพะรับบาปเมื่อเช้า อ้าจึงดูแลเด็กหนุ่มเท่าที่
จะทำได้ เจ้าของเรือนเหล่มองขวัญเพียงประเดี๋ยวก็เดินขึ้นเรือนไป

“พี่หาญ...” คนตัวเล็กละเมอขณะที่อ้าเดินไปที่โรงครัว

รุ่งสางของวันถัดมา ขวัญฟื้นขึ้นมาเพราะได้กลิ่นยา
สมุนไพรที่อ้านำมาอังจุ่มกตน อ้าตื่นมาดูแลอีกฝ่ายตั้งแต่เข้ามิด
ชายหนุ่มผิวคล้ำแดดเตรียมข้าวเหนียวปลาอย่างไว้ให้คนตัวเล็กเสร็จ
สรรพ หลังจากที่ขวัญกินอิ่มแล้ว อ้าก็วานให้บ่าวผู้หนึ่งไปส่งขวัญ
ตามที่เจ้าตัวต้องการ คุ่งน้ำคลาคล่ำไปด้วยเรือสัญจร เรือนแพลอย
น้ำ ปลาเล็กปลาน้อยกระโดดเล่นบนผิวน้ำ รำเริงเสียงจนเจ้าของ
ไบหน้าหวานนิกอิจจ

เด็กหนุ่มเดินเข้ามาในเขตกำแพงเมืองหลังจากที่บ่าวของหมื่น
พลทัตมาส่งหน้าประตูเมือง ชาวบ้านในเกาะเมืองบางตากว่าในอดีต
มาก เพราะอยุธยาตกเป็นเมืองขึ้นของหงสาวดี เหล่าชาวบ้านที่ไม่รู้
อิโนอิเหนจึงถูกต้อนไปเป็นเชลยที่ต่างแดนมากมาย บ้างก็ถูกฆ่า
ตั้งแต่ครานั้น ขวัญถอนหายใจเฮือกใหญ่ ถึงแม้ตนกับมารดาจะถูก
คนที่หงสาวดีเลี้ยงดูเป็นอย่างดี แต่ยังมีชาวอยุธยาอีกหลายคน
ที่ต้องพบเจอความยากลำบากเพราะการเสียกรุงครานั้น

ตลาดที่เคยมาเที่ยวเล่นเมื่อครั้งยังเป็นเด็กมีร้านรวงเหลือเพียงไม่มาก โชคดีที่ร้านขายขนมตาลยังคงอยู่ แม่ค้าวัยกลางคน ปรายตามองขวัญอย่างไม่เป็นมิตรเท่าใดนัก เพราะอีกฝ่ายมีเงินจ่ายค่าขนม เธอจึงขายของให้เด็กหนุ่มจากหงสาวดีในที่สุด

ขวัญเดินไปยังที่ที่ตนเคยนัดพบกับพี่ชายใจดีเมื่อวันวาน ยามนี้ไม่มีกระท่อมร้าง ไม่มีต้นจำปา สถานที่ในความทรงจำถูกใช้เป็นลานตากผ้าของชาวบ้าน ขวัญปักหลักนั่งกินขนมตาลรำลึกความหลังท่ามกลางผ้าที่ปลิวไสว ร่างเล็กตั้งมั่นว่าจะต้องพบพี่หาญของตนก่อนกลับหงสาวดีให้ได้ หลังจากฝังกระดูกของมารดาเรียบร้อยแล้ว คงไม่มีกิจที่ตนต้องอยู่อยุธยาอีกต่อไป แต่เพราะพี่ชายในอดีตคนเดียวที่ทำให้ขวัญยังเลือกอยู่ในสถานที่อันตรายนั่น แม้จะเป็นบ้านเกิดเมืองนอน แต่ก็หาได้ปลอดภัยสำหรับตนไม่

“เอ็งพบเบาะแสของลูกชายหลวงเจริญบ้างไหม”

“ยัง แต่ผ่านมาสิบห้าปีแล้วหนา เด็กนั้นอาจตายไปแล้ว”

“หากมันยังมีชีวิตอยู่เล่า พวกเราจักมีเด็กร้อนกันฤ เอ็งจำชื่อลูกของหลวงเจริญได้ฤไม่”

“ข้าจำไม่ได้”

“คงต้องไล่สืบอีกครา อีกมินานเรื่องนี้จักถูกนำมาพูด เราสองคนต้องจัดการให้เรียบร้อย”

ขุนนางสองคนกำลังพูดคุยเรื่องคดีกบฏของหลวงเจริญ พวกตนได้รับมอบหมายให้ไปจับตัวหลวงเจริญและครอบครัวเมื่อสิบห้าปีก่อน เพราะหาบุตรชายของหลวงเจริญไม่พบและอยากทำให้งานสำเร็จโดยไว ขุนนางทั้งสองจึงต้องนำบุตรของบ่าวมาสมรรอยแทน แต่ประหารไปได้ไม่นานเรื่องก็แดง ตายายของเด็กน้อยผู้นั้นเห็นหลานถูกเสียบหัวประจานย่านตะแลงแกง ทั้งคู่วิ่งหนีไปแจ้งเรื่องจับผิดตัวแก่อัครเสนาบดีฝ่ายพลเรือนที่ว่ากันว่ายุติธรรม ขุนนางทั้งสองจึงถูกรวมที่สังกัดคาดโทษมาจนถึงทุกวันนี้

“หากไม่มีพี่หาญ ข้าเองก็ไม่อยากอยู่ในที่แห่งนี้ดอก ใจร้ายกันเสียจริง” ขวัญมองตามหลังขุนนางที่เพิ่งขี่ม้าผ่านไปด้วยสายตาโกรธแค้น มือเล็กที่กระทบขนมตาลลงพื้นเพราะไม่ใคร่อยากกินอีกต่อไป

เวลาล่วงเลยมาจนบ่ายก็ยังไม่พบเบาะแสของพี่หาญ ทั้งคนที่ซื้อหาญก็มีเสียมากมายจนขวัญไม่สามารถจับต้นชนปลายได้ ร่างเล็กเดินโซซัดโซเซมาพักที่แคร่ผู้ริมคลอง เพราะใช้ที่ยังไม่ลดทำให้ขวัญตัดสินใจเอนกายนอนพักสักประเดี๋ยว หนุ่มน้อยหยิบเสื่อในย่ามออกมาบังแสงจากดวงอาทิตย์ มิทันได้หลับสนิท เสียงแข็งแ้งของชาวบ้านก็ดังเข้ามาในโสตประสาท

“เอ็งรู้อย่างไรว่าเราต้องนำข้าวสารไปสมทบที่เรือนพระยาท้ายตลาด”

“ต้องส่งเครื่องบรรณาการอีกแล้วฤๅ แต่นี้ก็จกไม่พอกินแล้วหนา”

“ทำอย่างไรได้ โชคดีที่หมื่นพลทัตมีได้มากเรื่อง หมื่นท่านให้เอาไปให้เท่าที่พอมิ”

“หมื่นพลทัตเป็นเจ้านายของไฉ่หาญหลานเอ็งใช้ไหม ข้าคุ้นชื่อนัก”

“ชายผู้นี้แล โตมารูปงามยิ่งนัก เสียตายที่อาภัพ”

“อาภัพเช่นไร”

“พ่อของหมื่นท่านถูกฆ่าตอนเสียดวง แม่นายเรไรกับพี่ชายของหมื่นท่านถูกต้อนไปเป็นเชลย เป็นตายร้ายดียวอย่างไรไม่มีใครรู้”

“เวรกรรม แล้วเหตุใดหมื่นท่านจึงรอด”

“ข้าก็ไม่รู้ ข้ารู้แต่ว่ายามนั้นแม่ไฉ่หาญพาไฉ่หาญมาหลบที่เรือนของข้า ไฉ่หาญมันร้องเรียกหานายมันใหญ่เลย โชคดีที่ได้เจอกัน หากมันไม่ไปเป็นทหารนอกเมืองชั่วคราว ป่านนี้มันคงเดินตามนายมันด้อยๆ แล้ว”

“เฮ้อ แล้วไอ้หาญมันจกกลับมาเมื่อใด”

“สองสามเดือนเห็นจกได้”

ร่างบนแคร่ฟังกำบอกเล่าของหญิงชาวบ้านสองคน จะใช้หมื่นพลทตที่จับตนไปไว้บนเรือนร้างหรือไม่ หากใช่ ชีวิตของหมื่นผู้นั้นคงผ่านความทุกข์ระทมมากมาย แต่นั่นไม่ใช่สิ่งที่ขวัญใครรู้ สิ่งที่ไม่ใครรู้คือไอ้หาญที่สองคนนั้นกล่าวถึงคือคนที่ตนกำลังตามหาหรือไม่ พี่หาญเคยบอกตนว่าเป็นลูกของบ่าวที่เรือนของพระยา แต่เวลานั้นตนยังเด็กมาก จึงจำชื่อพระยาผู้นั้นไม่ได้

“คุณทตขอรับ”

“มีอะไร” หมื่นพลทตหันไปมองค้อนอ้าที่วิ่งขึ้นมาบนเรือนเสียงดัง ตนที่กำลังใช้สมาธิเขียนหนังสือพลั้งเขียนคำตกจนได้

“ไอ้โจร เอ๊ย ไอ้เด็กผู้นั้นมาขอพบคุณทตขอรับ”

“เด็กผู้ใดกัน”

“ผู้ที่คุณทตจับผิดตัวเมื่อวันก่อน”

“ปล่อยไปแล้วจกเอากะไรอีก ให้มันขึ้นมา! หากต่อรองเกินควร ข้าจกหมกมันไว้ที่เรือนร้างอีกครา”

“หามิได้ขอรับ” เสียงเล็กดังแทรก

ขวัญไม่ทันรอให้อีกฝ่ายเชิญขึ้นเรือน เจ้าตัวถือวิสาสะขึ้นมา ก่อนร่างเล็กคลานไปหาเจ้าของเรือนก่อนจะพนมมือไหว้ตามมารยาท ใบหน้าเกรงขามของหมื่นพลทตฉายแววขุ่นเคืองที่คนตรงหน้าขึ้นมา ก่อนที่ตนจะอนุญาต

“เข้าใครทำงานรับใช้หมื่นท่าน”

“บ๊ะ! ไฉน...” อ้าอุทาน เขาไม่คิดว่าขวัญจะมาหาเจ้านายของตนด้วยเรื่องนี้ ทั้งยังมาขอทำงานกับหมื่นพลทตที่ไกรธแคนชาวหงสาวดีมาตั้งแต่คราเสียกรุง

“เพราะเหตุใด” หมื่นพลทตถามด้วยน้ำเสียงเย็นชา

“เข้ามาตามหาพี่ชายที่พลัดพรากจากกัน”

“พี่ชายเจ้ามาทำอันใดที่อยู่ธยา ไยไม่ไปหาที่หงสา”

“แม่ข้าเป็นชาวอุยธยา เราทั้งสามเคยอยู่ที่นี้ แต่ต้องกลับหงสาเพราะสงคราม ข้าไม่เจอพี่ตั้งแต่ครานั้น”

“เป็นครึ่งหงสาครึ่งอุยธยาฤ” อ่าถามแทนเจ้านาย

ขวัญพยักหน้าแทนคำตอบ เด็กหนุ่มหวังว่าคำพูดไปปิดเล็กน้อยจะทำให้หมื่นพลทัดหลงเชื่อและยอมใจอ่อนให้ที่พักอาศัยแก่ตน ตามคำบอกเล่าของชาวบ้านแถวตลาดริมกำแพง หมื่นพลทัดคงจะมีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์อยู่บ้าง ถึงแม้จะหุบเบา มีฟังความตนเมื่อวันก่อนก็ตาม

“ข้าไม่มีกิจการให้เจ้าทำ”

“ข้าทำได้ทุกอย่าง ทั้งงานเรือน...”

“บ่าวของข้ามีขาดเรื่องงานเรือน” ชายหนุ่มตัดบท

“งานเพาะปลูก”

“มิขาด”

“งานเขียนหนังสือ”

“คนอย่างเจ้ารู้จักเขียนเป็น”

“พอได้ขอรับ”

“ไม่” หมื่นพลทัดยังคงปฏิเสธ

“ข้ามีความรู้เรื่องยา”

“มิไกลจากเรือนเป็นเรือนของหมอโปรตุเกส”

“...”

“ทั้งเจ้ายังเคยบอกว่าจักไม่มาพบข้าอีก เหตุใดจึงผิดคำพูด!”

“ข้า...ผิดไปแล้ว” เด็กหนุ่มกลืนน้ำลายขอโทษอีกฝ่ายเพื่อตัดความบาดหมางก่อนหน้า

ไม่ว่าจะยกความสามารถใดมาอ้างก็ไม่มีที่ทำว่าหมื่นพลทัดจะยอมให้ขวัญมาอาศัยอยู่ในการปกครองของตน ยิ่งไปกว่านั้นชาย

หนุ่มยังกล่าวหาว่าขวัญอ้างความเท็จ คนกระไรจะมีความสามารถ
มากมายถึงเพียงนั้น ขวัญตั้งสติก่อนจะหาหนทางใหม่เพื่อเกลี้ย-
กล่อมให้อีกฝ่ายยอมรับ นิ้วเรียวแอบเคาะพื้นเพื่อเร่งหาทางออกให้
สถานการณ์ตรงหน้า

“กลับไป เรือนนี้ไม่ต้อนรับเจ้า”

“ข้ารู้จักแม่นายเรไรที่ถูกต้อนไปหงสา” เรื่องนี้คงเป็นหนทาง
สุดท้ายที่ขวัญจะยกมาอ้างต่อหน้าหมื่นพลทัตได้